

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Закључку о покретању поступка по службеној дужности, против привредних субјеката *UniCredit Bank d.d., Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo* и *Тенфоре д.о.о. Бања Лука*, ради злоупотребе доминантног положаја

Сарајево
Новембар, 2012.године

Број: 04-26-2-03-100-II/12
Сарајево, 06.11.2012. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 11. став (1), члана 42. став (1) тачка (ц) и члана 48. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), у поступку покренутом по Закључку о покретању поступка по службеној дужности, број: 04-26-2-03-1-II/12 од дана 26.04.2012. године, против привредног субјекта UniCredit Bank d.d., Кардинала Степинца бб, 88000 Мостар, привредног субјекта Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Змаја од Босне бб, 71000 Сарајево, привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo, Џенетића Чикма 2, 71000 Сарајево и привредног субјекта Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији, Конкurencijski савјет на 46. (четрдесетшестој) сједници одржаној дана 06.11.2012. године, је донијело

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да су привредни субјекти *UniCredit Bank d.d., Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар, Босна и Херцеговина, Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Змаја од Босне б.б., 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo, Џенетића Чикма 2, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина* и *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука* злоупотребили доминантни положај на тржишту заступања у пружању услуга интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна у Босни и Херцеговини уговарањем рестриктивних одредби у уговорима о заступништву закљученим с привредним субјектом *Western Union Network (France) SAS, Rue de la victoire 48/50, 75311 Paris, Cedex, Република Француска* чије су одредбе ексклузивности ограничиле наведено тржиште на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији.
2. Утврђује се да је привредни субјект *UniCredit Bank d.d., Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар, Босна и Херцеговина* злоупотребио доминантни положај из тачке 1. овог Рјешења у периоду од дана 26.07.2005. године до дана 28.03.2012. године.
3. Утврђује се да је привредни субјект *Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Змаја од Босне б.б., 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина* злоупотребио доминантни положај из тачке 1. овог Рјешења у периоду од дана 10.02.2010. године до дана 12.03.2012. године.
4. Утврђује се да је привредни субјект *Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo, Џенетића Чикма 2, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина* злоупотребио доминантни положај из тачке 1. овог Рјешења у периоду од дана 26.01.2011. године до дана 12.03.2012. године.
5. Утврђује се да је привредни субјект *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина*, повезано друштво привредног субјекта *Tenfore Ltd. 5 Chytron Str., Nikozija, Kupar* злоупотребљава доминантан положај из тачке 1. овог Рјешења почев од дана 14.08.2009. године.

6. Налаже се привредном субјекту *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука*, повезаном друштву привредног субјекта *Tenfore Ltd. 5 Chytron Str., Никозија, Купар* да у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема овог Рјешења усклади одредбе тачке 7. и тачке Ц. Додатка 1. Прилога Д. важећег основног Уговора о међународном заступању закљученог с привредним субјектом *Western Union Network (France) SAS, Rue de la victoire 48/50, 75311 Paris, Cedex, Република Француска*, са Законом о конкуренцији у смислу тачке 1. овог Рјешења.
7. Изриче се новчана казна привредном субјекту *UniCredit Bank d.d., Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар, Босна и Херцеговина* због кршења члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији, у висини од 690.000,00 КМ (шестстотинадеведесетхиљада и 00/100 конвертибилних марака), у смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
8. Изриче се новчана казна привредном субјекту *Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Змаја од Босне б.б., 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина* због кршења члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији, у висини од 1.300.000,00 КМ (једанмилионтристотинехиљада и 00/100 конвертибилних марака), у смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
9. Изриче се новчана казна привредном субјекту *Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo, Ценетића Чикма 2, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина* због кршења члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији, у висини од 200.000,00 КМ (двистотинехиљада и 00/100 конвертибилних марака) у смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
10. Изриче се новчана казна привредном субјекту *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина* због кршења члана 10. став (2) тачке б) Закона о конкуренцији, у висини од 60.000,00 КМ (шездесетхиљада и 00/100 конвертибилних марака), у смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужан платити у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
11. У случају да се изречене новчане казне из тачака 7., 8., 9., и 10. овог Рјешења не уплате у наведеном року, исте ће се наплатити присилним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.
12. Ово Рјешење је коначно и бит ће објављено у „Службеном гласнику БиХ“, Службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је, током поступка покренутих Закључком о покретању поступка број: 04-26-2-011-8-П/11 од дана 12.10.2011. године, на основу Захтјева број: 04-26-2-011-П/11 од дана 13.06.2011. године, привредног субјекта *MoneyGram Payment System Inc., 1550 Utica Avenue South, Minneapolis, Minnesota 55416 Сједињене Америчке Државе* (У даљем тексту: Подносилац захтјева или MoneyGram), поднесеног путем адвоката Бранка Марића, Мехмеда Спахе 26, 71000 Сарајево, у смислу члана 27. ст. (1) и (3) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (У даљем тексту: Закон), против привредног субјекта *Тенфоре д.о.о. Сарајево, Фра*

Андјела Звиздовића 1, 71000 Сарајево (Рјешењем Окружног привредног суда у Бања Луци, број: 057-0-Рег-11-000614 од дана 12.07.2011. године, сједиште и назив промијењени у: *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше 1, 78000 Бања Лука*), повезаног друштва привредног субјекта *Tenfore Ltd. 5 Chytron Str., Nikozija, Kipar* (У даљем тексту: Tenfore Ltd.), односно заступника привредног субјекта *Western Union Network (France) SAS, Rue de la victoire 48/50, 75311 Paris, Cedex, Република Француска* (у даљем Western Union), који је окончан Закључком о обустави поступка број: 04-26-2-011-115-И/11 дана 08.02.2012. године (на основу Захтјева број: 04-26-2-011-102-И/11 од дана 24.12.2012. године Подносиоца захтјева), дошло до сазнања о постојању:

- Уговора о заступању, закључених између привредног субјекта Western Union са сlijедећим привредним субјектима: *UniCredit Bank d.d., Кардинала Степинца бб, 88000 Мостар* (У даљем тексту: UniCredit Bank), *Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Змаја од Босне бб, 71000 Сарајево* (У даљем тексту: Raiffeisen Bank BiH), *Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo, Џенетића Чикма 2, 71000 Сарајево* (У даљем тексту: Turkish Ziraat Bank Bosnia) и *Tenfore Ltd.*, чије је повезано друштво у Босни и Херцеговини привредни субјект *Тенфоре д.о.о. Бања Лука, 78000 Бања Лука* (У даљем тексту: Тенфоре Бања Лука), у којима су наведени привредни субјекти одређени као заступници привредног субјекта Western Union у пружању услуге трансфера новца, за териториј Босне и Херцеговине и
- Уговора о подзаступништву, закључених између напријед наведених заступника и пословних банака, те појединих поштанских предузећа, као подзаступника привредног субјекта Western Union, за териториј Босне и Херцеговине.

Анализом прикупљених заступничких уговора, Конкуренцијски савјет је оцијенио да постоји основана сумња да се одредбама истих, а посебно одредбама које се односе на ексклузивност пружања услуге трансфера новца, злоупотребљава доминантни положај, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, те је дана 26.04.2012. године донио Закључак о покретању поступка по службеној дужности (У даљем тексту: Закључак) против привредних субјеката: UniCredit Bank, Raiffeisen Bank BiH, Turkish Ziraat Bank Bosnia и Тенфоре Бања Лука.

Такођер, из списка предмета који је покренут по основу Закључка о покретању поступка број: 04-26-2-011-8-И/11 од дана 12.10.2011. године и који је окончан Закључком о обустави поступка број: 04-26-2-011-115-И/11 од дана 08.02.2012. године, актом број: 04-26-2-03-И/12 од дана 26.04.2012. године, изузета је релевантна документација потребна за провођење предметног поступка.

1. Поступак пред Конкуренцијским савјетом

Конкуренцијски савјет је, дана 26.04.2012. године под бројем: 04-26-2-03-1-И/12, донио Закључак против привредних субјеката: UniCredit Bank, Raiffeisen Bank BiH, Turkish Ziraat Bank Bosnia и Тенфоре Бања Лука, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 10. став (2) тачке б) Закона, те је у складу са чланом 33. став (1) Закона, дана 26.04.2012. године актом број: 04-26-2-03-5-И/12, доставио напријед наведеним привредним субјектима предметни Закључак на одговор.

У остављеном року за доставу одговора, привредни субјекти: Raiffeisen Bank BiH (поднеском број: 04-26-2-03-6-И/12 од дана 10.05.2012. године), UniCredit Bank (поднеском број: 04-26-2-03-7-И/12 од дана 10.05.2012. године) и Тенфоре Бања Лука путем пуномоћника Адвокатске канцеларије Амиле Етеровић, Бранилаца Сарајево 10/3,

71000 Сарајево (поднеском број: 04-26-2-03-8-II/12 од дана 14.05.2012. године), затражили су одобрење продужења рока за доставу одговора на заprimљени Закључак за додатних 30 (тридесет) дана, док је привредни субјекат Turkish Ziraat Bank Bosnia (поднеском број: 04-26-2-03-9-II/12 од дана 14.05.2012) затражио одобрење продужења рока за доставу одговора на заprimљени Закључак за додатних 20 (двадесет) дана.

Конкуренијски савјет је размотрио наведене захтјеве и утврдио да постоје оправдани разлози за усвајање истих, те је у складу са чланом 33. став (4) Закона, свим привредним субјектима одобрио продужење рока за достављање одговора, за додатних 20 (двадесет) дана.

Дана 04.06.2012. године под бројем: 04-26-2-03-14-II/12, Конкуренијски савјет је запримио Одговор привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Босниа на Закључак, у којем се, између осталог, наводи слиједеће:

- Да су дана 26.01.2011. године привредни субјекти Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union закључили Међународни уговор о заступању за Босну и Херцеговину;
- Да је дописом од стране привредног субјекта Western Union од дана 23.01.2012. године, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia обавијештен да је пред Конкуренијским савјетом на захтјев привредног субјекта MoneyGram покренут поступак против привредног субјекта Тенфоре д.о.о. Сарајево, односно Тенфоре Бања Лука као заступника привредног субјекта Western Union на територији Босне и Херцеговине, те да је у наведеном допису исказана намјера да се привредном субјекту Turkish Ziraat Bank Bosnia као потписнику напријед наведеног уговора о заступању омогући евентуално преговарање или закључивање уговора о заступању са сличним сервисима других привредних субјеката, а све на основу договора који су постигли привредни субјекти MoneyGram и Western Union;
- Да је привредном субјекту Turkish Ziraat Bank Bosnia упућен Анекс основног уговора који је потписан дана 13.03.2012. године и којим је уклоњена ексклузивност услуга и заступања привредног субјекта Western Union;
- Да привредни субјект Western Union своје услуге на тржишту Босне и Херцеговине пружа од 1999. године, те да су предметне услуге једине такве врсте доступне на тржишту Босне и Херцеговине;
- Да су због непостојања других услуга исте врсте, уговори о заступању и пружању услуга закључени једино са привредним субјектом Western Union, у складу са позитивним законским прописима Босне и Херцеговине;
- Да се привредном субјекту Turkish Ziraat Bank Bosnia није обратио неки други привредни субјект који пружа исте или сличне услуге;
- Да је Western Union једини привредни субјект који пружа наведене услуге у Босни и Херцеговини, те да је као тржишно и финансијски супериорнија страна, уговоре о заступању припремао и као такве достављао на потписивање привредном субјекту Turkish Ziraat Bank Bosnia;
- Да је заступањем услуга привредног субјекта Western Union, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia себи омогућио равноправније и конкурентније пословање на тржишту Федерације Босне и Херцеговине, обзиром да на истом скоро да нема пословне банке која не нуди и не заступа услуге привредног субјекта Western Union;
- Да привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia закључивањем уговора о заступању није могао повриједити члан 10. став (2) Закона јер својим дјеловањем никада није показао да није спреман узети у разматрање закључивање уговора о заступању са другим привредним субјектима који нуде исте или сличне услуге, нити да је могао неком другом радњом злоупотрејити доминантни положај из наведеног члана Закона обзиром да привредни субјект

Turkish Ziraat Bank Босни тај положај никада није ни имао, имајући у виду дјеловање на ужем тржишту ентитета Федерације Босне и Херцеговине.

У прилогу достављеног Одговора на Закључак, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia приложио је копију важећег уговора о међународном заступању за Босну и Херцеговину закљученог са привредним субјектом Western Union, копију дописа привредног субјекта Western Union од дана 23.01.2012. године, те копију Првог додатка уговора о заступању од дана 13.03.2012. године, закљученог са привредним субјектом Western Union, са припадајућим анексима.

Дана 05.06.2012. године под бројем: 04-26-2-03-15-П/12, Конкурентијски савјет је запримио Одговор привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH на Закључак, у којем се, између осталог, наводи сљедеће:

- Да у контексту дефинирања релевантног тржишта, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH и његови подагенти ријетко дјелују у својству пружалаца услуга према клијентима у Босни и Херцеговини, већ углавном према клијентима изван Босне и Херцеговине и то највише из разлога законских ограничења у погледу износа средстава која могу бити пренесена у иностранство (Закони о девизном пословању Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине), као и компликованог административног поступка у случају преноса изнад наведених ограничења, те из разлога што су држављани Босне и Херцеговине углавном примаоци, а не пошиљаоци долазних трансфера, што на крају резултира чињеницом да примаоци у Босни и Херцеговини не могу бирати између различитих пружалаца услуга преноса новца, односно да то могу чинити само пошиљаоци;
- Да у погледу супститута услуге коју нуде агенти привредног субјекта Western Union, постоји најмање 8 (осам) метода унутрашњих новчаних трансфера: физички пренос (ручни, возачи аутобуса, препоручена писма), кредитне/дебитне картице, брзи пренос новца, лоро преноси, међународни/путни чекови, Е – банкарство, иностране пензије и трајни банкарски налози;
- Да се не може сматрати тачном констатација да су привредни субјект Western Union, односно његови овлаштени представници у Босни и Херцеговини једини привредни субјекти који пружају услуге интернационалног трансфера новца без отварања банкарског рачуна, јер постоје и друге могућности за трансфер новца без отварања банкарског рачуна који се користе у Босни и Херцеговини;
- Да у конкретном случају, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH ни на који начин није у позицији да се понаша независно на тржишту, обзиром да постоје многи други канали новчаних трансфера које његови потрошачи могу користити и на тај начин замијенити услуге привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH, другим услугама које пружају конкуренти на тржишту;
- Да привредни субјект Raiffeisen Bank BiH није једини привредни субјект који нуди услуге међународног преноса новца између физичких лица без отварања банковног рачуна на релевантном географском тржишту;
- Да привредни субјект Raiffeisen Bank BiH и други агенти не дјелују заједнички у Босни и Херцеговини као јединствен привредни субјект и нису структурално/економски међусобно повезани, односно да између привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и других агената који нуде услуге међународног преноса новца постоји конкурентски однос;
- Да су у првобитним уговорима (прије закључивања Додатака уговору/Анекса) закљученима између привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и његових подагената, одредбе којима се дају одређена ексклузивна права биле потпуно оправдане, међутим да те одредбе више нису дио предметних уговора

закључених између напријед наведених привредних субјеката, те да у складу с тим, нису ни релевантне за конкретни поступак;

- Да се оправданост одредби ексклузивности у првобитном релевантном уговору/уговорима састојала у томе да су привредни субјекти Raiffeisen Bank BiH и Western Union 1998. године започели са великим улагањима у Босни и Херцеговини (при чему је први уговор са Western Unionом закључио правни предник Маркет банка), те да је привредни субјект Raiffeisen Bank БиХ имао високе трошкове који су се односили на промоцију нове услуге и обуку банкарских службеника у погледу управљања преносом новца, а да су други субјекти који би улазили на тржиште искористили предности ових инвестиција;
- Да је у циљу заштите своје инвестиције, знања и пословне тајне, за улазак привредног субјекта Raiffeisen Bank БиХ на тржиште било потребно да заштити своју инвестицију, те да је у том случају ниво ексклузивитета био неопходан, реалан и оправдан;
- Да је у образложењу предметног Закључка Конкуренцијског савјета пропуштено да се наведе да су дана 13.03.2012. године привредни субјекти Raiffeisen Bank BiH и Western Union анексирани агентски уговор чиме су искључене одредбе о забрани дјеловања агента – посредника у пружању било које услуге трансфера новца у току трајања уговора и 6 (шест) мјесеци након његовог престанка;
- Да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH, у периоду од 09. до 10.05.2012. године, закључио нове уговоре са подагентима у којима су такођер брисане одредбе о ексклузивитету;
- Да стављењем ван снаге одредби о ексклузивитету не постоје сметње да било који агент или подагент закључе уговоре о међународном трансферу новца без отварања рачуна и са другим привредним друштвима који пружају сличне услуге.

У прилогу достављеног Одговора на Закључак, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH приложио је важећи Уговор о међународном заступању за Босну и Херцеговину закључен са привредним субјектом Western Union од дана 10.02.2010. године (датум када је Уговор ступио на снагу), Прве измјене и допуне уговора о заступништву са припадајућим анексима закључене са привредним субјектом Western Union које су ступиле на снагу дана 13.03.2012. године, те 4 (четири) Уговора о подзаступништву, закључена дана 09.05.2012. године и дана 10.05.2012. године.

Дана 05.06.2012. године под бројем: 04-26-2-03-16-П/12, Конкуренцијски савјет је запримио Одговор на Закључак привредног субјекта Генфоре Бања Лука, повезаног друштва привредног субјекта Генфоре Лтд., достављен од стране пуномоћника Адвокатске канцеларије Амиле Етеровић (пуномоћ од 10.05.2012. године, достављена поднеском број: 04-26-2-03-8-П/12 од 14.05.2012. године), у којем се, између осталог, наводи сљедеће:

- Да у контексту дефинирања релевантног тржишта, подносилац одговора и његови подагенти ријетко дјелују у својству пружалаца услуга према клијентима у Босни и Херцеговини, већ углавном према клијентима изван Босне и Херцеговине и то највише из разлога законских ограничења у погледу износа средстава која могу бити пренесена у иностранство (Закони о девизном пословању Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине), као и компликованог административног поступка у случају преноса изнад наведених ограничења, те из разлога што су држављани Босне и Херцеговине углавном примаоци, а не пошилаоци долазних трансфера, што на крају резултира чињеницом да примаоци у Босни и Херцеговини не могу бирати између различитих пружалаца услуга преноса новца, односно да то могу само пошилаоци;

- Да у погледу супститута услуге коју нуде агенти привредног субјекта Western Union, постоји најмање 8 (осам) метода унутрашњих новчаних трансфера: физички пренос (ручни, возачи аутобуса, препоручена писма), кредитне/дебитне картице, брзи пренос новца, лоро преноси, међународни/путни чекови, Е – банкарство, иностране пензије и трајни банкарски налози;
- Да у конкретном случају, подносилац одговора ни на који начин није у позицији да се понаша независно на тржишту, обзиром да постоје многи други канали новчаних трансфера које његови потрошачи могу користити и на тај начин замијенити услуге подносиоца одговора другим услугама које пружају конкуренти на тржишту;
- Да подносилац одговора није једини привредни субјект који нуди услуге међународног преноса новца између физичких лица без отварања банковног рачуна на релевантном географском тржишту;
- Да подносилац одговора и други агенти не дјелују заједнички у Босни и Херцеговини као јединствен привредни субјект и нису структурално нити економски међусобно повезани, односно да између подносиоца одговора и других агената који нуде услуге међународног преноса новца постоји конкурентски однос;
- Да би Конкуренцијски савјет требао узети у обзир чињеницу да су дана 10.02.2012. године, од стране привредног субјекта Генфоре Лтд. и свих банака из његове подзаступничке мреже потписани Анекси уговора о подзаступништву који не садрже одредбе о ексклузивним правима или обавезама према било којој од страна, те се подносилац одговора нада да, због недавних промјена у економском окружењу, такве одредбе нису више неопходне;
- Да иако одредбе о ексклузивности више нису дијелом предметних подагентских уговора, па самим тим нису ни релевантне за конкретни поступак, оправданост одредби ексклузивности у првобитном релевантном уговору тј. уговорима састојала се у томе да су подносилац одговора и Western Union 2001. године започели са великим улагањима у Босни и Херцеговини, те да је подносилац одговора имао високе трошкове који су се односили на промоцију нове услуге и обуку банкарских службеника у погледу управљања преносом новца, а да су други субјекти који би улазили на тржиште искористили предности ових инвестиција;
- Да је у циљу заштите своје инвестиције, знања и пословне тајне било потребно заштитити своју инвестицију, те да је у том случају ниво ексклузивитета био неопходан, реалан и оправдан.

У прилогу достављеног Одговора на Закључак, привредни субјект Генфоре Бања Лука приложио је копије дописа упућених подзаступницима привредног субјекта Генфоре Лтд. којима се достављају Анекси везано за замјену члана из подзаступничких уговора који се односи на ексклузивност, те копије закључених Анекса о подзаступништву.

Дана 07.06.2012. године под бројем: 04-26-2-03-17-II/12, Конкуренцијски савјет је запримио Одговор привредног субјекта UniCredit Bank на Закључак, у којем се, између осталог, наводи сљедеће:

- Да у контексту дефинисања релевантног тржишта, привредни субјект UniCredit Bank и његови подагенти ријетко дјелују у својству пружалаца услуга према клијентима у Босни и Херцеговини, већ углавном према клијентима изван Босне и Херцеговине и то највише из разлога законских ограничења у погледу износа средстава која могу бити пренесена у иностранство (Закони о девизном пословању Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине), као и компликованог административног поступка у случају преноса изнад наведених ограничења, те из разлога што су држављани Босне и Херцеговине углавном

примаоци, а не пошиљаоци долазних трансфера, што на крају резултира чињеницом да примаоци у Босни и Херцеговини не могу бирати између различитих пружалаца услуга преноса новца – то могу чинити само пошиљаоци;

- Да у погледу супститута услуге коју нуде агенти Western Uniona, постоји најмање 8 (осам) метода унутрашњих новчаних трансфера: физички пренос (ручни, возачи аутобуса, препоручена писма), кредитне/дебитне картице, брзи пренос новца, лоро преноси, међународни/путни чекови, Е – банкарство, иностране пензије и трајни банкарски налози;
- Да у конкретном случају, привредни субјект UniCredit Bank ни на који начин није у позицији да се понаша независно на тржишту, обзиром да постоје многи други канали новчаних трансфера које његови потрошачи могу користити и на тај начин замијенити услуге привредног субјекта UniCredit Bank, другим услугама које пружају конкуренти на тржишту;
- Да привредни субјект UniCredit Bank није једини привредни субјект који нуди услуге међународног преноса новца између физичких лица без отварања банковног рачуна на релевантном географском тржишту;
- Да привредни субјект UniCredit Bank и други агенти не дјелују заједнички у Босни и Херцеговини као јединствен привредни субјект и нису структурално/економски међусобно повезани, односно да између привредног субјекта UniCredit Bank и других агената који нуде услуге међународног преноса новца постоји конкурентски однос;
- Да Уговор о подзаступништву закључен између привредног субјекта UniCredit Bank и његовог подагента, од дана 10.04.2003. године, не садржи било какве одредбе о ексклузивним правима или обавезама према било којој од страна;
- Да су привредни субјекти UniCredit Bank и Western Union 1999. године започели са великим улагањима у Босни и Херцеговини, те да је привредни субјект UniCredit Bank приликом покретања пословања имао високе трошкове који су се односили на промоцију нове услуге и обуку банкарских службеника у погледу управљања преносом новца;
- Да је у циљу заштите своје инвестиције, знања и пословне тајне, за улазак привредног субјекта UniCredit Bank на тржиште било потребно да заштити своју инвестицију, те да је у том случају ниво ексклузивитета био неопходан, реалан и оправдан;
- Да нови, односно измијењени уговори не садрже одредбе о ексклузивитету или о забрани конкуренције, те да не постоји штетни утицај на потрошаче у овом погледу.

Дана 14.06.2012. године, актом број: 04-26-2-03-18-П/12, Конкуренцијски савјет је у циљу прикупљања релевантних података, поставио упит ка 24 (двадесетичетири) банке које послују на територији Босне и Херцеговине о томе да ли су исте, у периоду од 1998. године па до датума постављања упита, пружале услугу међународног трансфера слања и примања новца између физичких лица без отварања банкарског рачуна путем компаније Western Union, те уколико јесу, било је потребно навести временски период пружања услуге, односно неку другу компанију путем које се/уколико јесте, пружала наведена услуга и у којем временском периоду.

У смислу напријед наведеног захтјева, Конкуренцијски савјет је запримио одговоре адресираних банака (поднесак привредног субјекта *UniCredit Bank a.d. Banja Luka* број: 04-26-2-03-28-П/12 од дана 19.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Комерцијално-инвестициона банка д.д.* број: 04-26-2-03-29-П/12 од дана 19.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Вакуфска банка д.д. Сарајево* број: 04-26-2-03-30-П/12 од дана 21.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Унион банка д.д. Сарајево* број: 04-26-2-03-31-П/12 од дана 21.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Bosna Bank International d.d.* број: 04-26-2-03-32-П/12 од дана 21.06.2012.

године, поднесак привредног субјекта *ProCredit Bank d.d.* број: 04-26-2-03-35-II/12 од дана 22.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Volksbank a.d. Banja Luka* број: 04-26-2-03-36-II/12 од дана 22.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Развојна банка Федерације Босне и Херцеговине* број: 04-26-2-03-39-II/12 од дана 25.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *МОЈА Банка д.д. Сарајево* број: 04-26-2-03-40-II/12 од дана 25.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Бобар банка а.д.* број: 04-26-2-03-41-II/12 од дана 25.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Нуро Алпе-Адриа-Банк д.д.* број: 04-26-2-03-42-II/12 од дана 25.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Комерцијална банка а.д. Бања Лука* број: 04-26-2-03-43-II/12 од дана 27.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *НЛБ Банка д.д.* број: 04-26-2-03-44-II/12 од дана 28.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Volksbank ВН д.д.* број: 04-26-2-03-45-II/12 од дана 03.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *Нова банка а.д. Бања Лука* број: 04-26-2-03-47-II/12 од дана 29.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Sparkasse Bank d.d.* број: 04-26-2-03-48-II/12 од дана 29.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *Pavlović International Bank a.d.* број: 04-26-2-03-49-II/12 од дана 29.06.2012. године, поднесак привредног субјекта *НЛБ Развојна банка а.д.* број: 04-26-2-03-51-II/12 од дана 02.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *Balkan Investment Bank AD* број: 04-26-2-03-52-II/12 од дана 02.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *Нуро Алпе-Адриа-Банк а.д. Banja Luka* број: 04-26-2-03-53-II/12 од дана 02.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *МФ Банка а.д.* број: 04-26-2-03-57-II/12 од дана 03.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *Инвестиционо-комерцијална банка д.д. Зеница* број: 04-26-2-03-58-II/12 од дана 03.07.2012. године, поднесак привредног субјекта *Привредна банка д.д. Сарајево* број: 04-26-2-03-59-II/12 од дана 09.07.2012. године и поднесак привредног субјекта *Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina* број: 04-26-2-03-68-II/12 од дана 27.07.2012. године).

Дана 14.06.2012. године Конкуренцијски савјет је привредном субјекту *Turkish Ziraat Bank Bosnia* актом број: 04-26-2-03-19-II/12, привредном субјекту *UniCredit Bank* актом број: 04-26-2-03-20-II/12, привредном субјекту *Raiffeisen Bank* актом број: 04-26-2-03-21-II/12 и привредном субјекту *Тенфоре Бања Лука* актом број: 04-26-2-03-26-II/12, упутио захтјев за додатном доставом података и документације.

У смислу напријед наведеног захтјева, тражена документација и подаци су достављени поднеском број: 04-26-2-03-46-II/12 од дана 29.06.2012. године (привредни субјект *Turkish Ziraat Bank Bosnia*), поднеском број: 04-26-2-03-50-II/12 од дана 29.06.2012. године (привредни субјект *Raiffeisen Bank ВН*), поднесцима број: 04-26-2-03-55-II/12 од дана 02.07.2012. године и број: 04-26-2-03-69-II/12 од 27.07.2012. године (привредни субјект *UniCredit Bank*) и поднеском број: 04-26-2-03-56-II/12 од дана 02.07.2012. године (привредни субјект *Тенфоре Бања Лука*).

Дана 14.06.2012. године, Конкуренцијски савјет је упутио захтјеве за доставом података, актом број: 04-26-2-03-22-II/12, актом број: 04-26-2-03-23-II/12, актом број: 04-26-2-03-24-II/12 и актом број: 04-26-2-03-22-II/12 Агенцији за банкарство Републике Српске, Централној банци Босне и Херцеговине, Дирекцији за финансије Владе Брчко дистрикта и Агенцији за банкарство Федерације Босне и Херцеговине.

У смислу напријед наведених захтјева, Агенција за банкарство Републике Српске је одговорила поднеском број: 04-26-2-03-27-II/12 од дана 20.06.2012. године, Дирекција за финансије Владе Брчко дистрикта поднеском број: 04-26-2-03-33-II/12 од дана 21.06.2012. године, Агенција за банкарство Федерације Босне и Херцеговине поднеском број: 04-26-2-03-34-II/12 од дана 22.06.2012. године, те Централна банка Босне и Херцеговине поднеском број: 04-26-2-03-54-II/12 од дана 02.07.2012. године.

Привредни субјект Тенфоре Бања Лука је дана 22.06.2012. године поднеском број: 04-26-2-03-37-II/12 упутио Захтјев за увидом у спис, те је исти по основу наведеног захтјева извршен у просторијама Конкуренцијског савјета дана 18.07.2012. године.

Дана 24.07.2012. године, Конкуренцијски савјет је упутио додатне захтјеве за доставом података привредним субјектима: Turkish Ziraat Bank Bosnia, UniCredit Bank i Raiffeisen Bank ВН (актима број: 04-26-2-03-65-II/12, 04-26-2-03-66-II/12 и 04-26-2-03-67-II/12), у циљу прикупљања релевантних чињеница потребних за вођење поступка, а одговори на исте су запримљени поднеском број: 04-26-2-03-70-II/12 од 31.07.2012. године (привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia), поднеском број: 04-26-2-03-73-II/12 од 01.08.2012. године (привредни субјект Raiffeisen Bank ВиН) и поднеском број: 04-26-2-03-74-II/12 од 06.08.2012 (привредни субјект UniCredit Bank).

Имајући у виду да се да се у предметном поступку ради о осјетљивом тржишту на којем је, у сврху правилног утврђивања чињеничног стања, било потребно извршити додатне анализе, Конкуренцијски савјет је, дана 31.07.2012. године под бројем: 04-26-2-03-71-II/12, донио Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења и исти је достављен странкама у поступку.

Наведени закључак је достављен странкама у поступку дана 31.07.2012. године актом број: 04-26-2-03-72-II/12.

Дана 08.08.2012. године, Конкуренцијски савјет је актом број: 04-26-2-03-75-II/12, актом број: 04-26-2-03-76-II/12 и актом број: 04-26-2-03-77-II/12, упутио захтјеве за доставу информација привредним субјектима: Тенфоре Бања Лука, UniCredit Bank и Raiffeisen Bank ВиН у вези броја трансакција примања и слања новца обављених путем Western Uniona, посредством самих банка, као и њихових подзаступника.

По основу напријед упућеног захтјева, привредни субјекти су тражене податке доставили поднеском број: 04-26-2-03-79-II/12 од дана 24.08.2012. године (привредни субјект Тенфоре д.о.о. Бања Лука), поднеском број: 04-26-2-03-80-II/12 од дана 24.08.2012. године (привредни субјект Raiffeisen Bank ВиН) и поднеском број: 04-26-2-03-79-II/12 од дана 27.08.2012. године (привредни субјект UniCredit Bank).

Дана 20.09.2012. године, Конкуренцијски савјет је актом број: 04-26-2-03-82-II/12, актом број: 04-26-2-03-83-II/12, актом број: 04-26-2-03-84-II/12 и актом број: 04-26-2-03-85-II/12, упутио захтјеве за додатну доставу документације и информација привредним субјектима Tenfore Banja Luka, UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia i Raiffeisen Bank ВиН.

По основу напријед упућених захтјева, привредни субјекти су тражене податке и документацију доставили поднеском број: 04-26-2-03-86-II/12 од дана 26.09.2012. године (привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia), поднеском број: 04-26-2-03-87-II/12 од дана 01.10.2012. године (привредни субјект Raiffeisen Bank ВиН), поднеском број: 04-26-2-03-88-II/12 од дана 01.10.2012. године (привредни субјект Тенфоре Бања Лука) и поднеском број: 04-26-2-03-89-II/12 од дана 03.10.2012. године (привредни субјект UniCredit Bank).

Дана 04.10.2012. године, Конкуренцијски савјет је актом број: 04-26-2-03- 90 -II/12, актом број: 04-26-2-03-91-II/12 , актом број: 04-26-2-03-92-II/12 и актом број: 04-26-2-03-93-II/12 упутио захтјеве за додатном доставом документације и информација привредним субјектима Тенфоре Бања Лука, UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia и Raiffeisen Bank ВиН.

На напријед наведене захтјеве, запримљени су одговори достављени поднеском број: 04-26-2-03-94-II/12 од дана 10.10.2012. године (привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia), поднеском број: 04-26-2-03-95-II/12 од дана 12.10.2012. године (привредни субјект Тенфоре Бања Лука), поднеском број: 04-26-2-03-96-II/12 од дана 16.10.2012. године (привредни субјект Raiffeisen Bank BiH) и поднеском број: 04-26-2-03-96-II/12 од 17.10.2012. године (привредни субјект UniCredit Bank).

Дана 31.10.2012. године, Конкуренцијски савјет је актом: 04-26-2-03-99-II/12 упутио захтјев за доставу документације привредном субјекту Raiffeisen Bank BiH, те је исти тражену документацију доставио поднеском број: 04-26-2-03-99-II/12 дана 02.11.2012.године.

2. Релевантно тржиште

У складу са чланом 3. став (1) Закона и чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа и/или услуга који су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

У конкретном случају релевантно тржиште је тржиште заступања у пружању услуга интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупан или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

У конкретном случају релевантно географско тржиште је Босна и Херцеговина, будући да су привредни субјекти UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Бања Лука заступници привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине, те да је предметна услуга коју наведени привредни субјекти пружају намијењена домицилним корисницима.

У смислу наведеног, Конкуренцијски савјет је за релевантно тржиште предметног поступка утврдио тржиште заступања у пружању услуга интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна у Босни и Херцеговини.

3. Анализа релевантног тржишта

Конкуренцијски савјет је на основу анализе проведене у предметном поступку, утврдио да на релевантном тржишту дјелују привредни субјект UniCredit Bank, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia и привредни субјект Тенфоре Лтд. преко повезаног друштва у Босни и Херцеговини, привредног субјекта Тенфоре Бања Лука, као заступници привредног субјекта Western Union.

3.1. Привредни субјект UniCredit Bank d.d.

Привредни субјект UniCredit Bank је уписан у судски регистар Општинског суда у Мостару под матичним бројем: 1-3251, са сједиштем у улици Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар.

Уписани основни капитал друштва износи (..)*¹ КМ.

Рјешењем Општинског суда у Мостару, број: Тт-О-1044/08 од дана 29.02.2008. године, уписано је припајање привредног субјекта ХВБ Централ Профит Банк д.д. Сарајево привредном субјекту УниЦредит Загребачка банка д.д., те се према истом рјешењу утврђује да је привредни субјект УниЦредит Загребачка банка д.д. правни сљедник привредног субјекта ХВБ Централ Профит Банка д.д. Сарајево, од којег преузима сву имовину, права и обавезе.

Напријед наведеним рјешењем од дана 29.08.2008. године извршена је промјена назива привредног субјекта УниЦредит Загребачка банка д.д. у: „*UniCredit Bank д.д.*“.

Основна дјелатност привредног субјекта UniCredit Bank је: примање свих врста новчаних депозита и других новчаних средстава, у унутарњем и вањско-трговинском пословању.

Привредни субјект UniCredit Bank је дописом број: 04-26-2-03-55-И/12 од дана 02.07.2012. године доставио све уговоре и додатке истима, закључене са привредним субјектом Western Union, те уговоре о подзаступништву, уз одговарајуће додатке на исте.

3.1.1. Уговори о међународном заступништву закључени између привредног субјекта UniCredit Bank и привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине

Дана 25.09.1999. године ступио је на снагу први уговор о међународном заступништву закључен између Хрватске банке д.д. Мостар, Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар, правног предника привредног субјекта UniCredit Bank и привредног субјекта Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 2 (двје) године почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 04.10.2004. године сачињен је Додатак напријед наведеном заступничком уговору, односно Документ о уступању, преузимању обавеза и сагласности, између привредног субјекта Western Union и привредног субјекта УниЦредит Загребачка банка д.д., Кардинала Степинца бб, 88000 Мостар, правног сљедника Загребачке банке БХ д.д. (која је правни сљедник привредног субјекта Хрватске банке д.д. Мостар). Наведеним додатком привредни субјект Western Union је дао сагласност на уступање којим привредни субјект Загребачка банка БХ д.д. асигнира привредном субјекту УниЦредит Загребачка банка д.д. сва права и обавезе из Уговора о међународном заступништву, са датумом ступања на снагу дана 01.07.2004. године.

Дана 26.07.2005. године ступио је на снагу тренутно важећи Уговор о међународном заступништву закључен између привредног субјекта УниЦредит Загребачка Банк д.д. и привредног субјекта Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 5 (пет) година почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у

¹ *(..) – Подаци представљају пословну тајну

сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 29.03.2012. године ступио је на снагу Први амандман на уговор о заступању, закључен између привредних субјеката UniCredit Bank и Western Union, којим су брисане и мијењане одређене одредбе основног уговора.

3.1.2. Уговори о подзаступништву закључени између привредног субјекта UniCredit Bank и подзаступника

Дана 09.07.2002. године, привредни субјект Загребачка банка БХ д.д., Кардинала Степинца б.б., 88000 Мостар, правни предник привредног субјекта UniCredit Bank је склопио уговор о подзаступништву са привредним субјектом (..).

Дана 10.04.2003. године, привредни субјект Загребачка банка БХ д.д. је након извршених статусних промјена подзаступника, привредног субјекта (..) који је измијенио назив друштва у: „(..)“, закључио нови уговор о подзаступању са привредним субјектом (..).

3.2. Привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia д.д. Сарајево

Привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia је уписан у судски регистар Општинског суда у Сарајеву под матичним бројем: 65-02-0010-09 (стари број: 1-17819), са сједиштем у улици Џенетића Чикма број 2, 71000 Сарајево.

Уписани основни капитал друштва износи (..) КМ, а као оснивачи привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia наведени су привредни субјекти Т.С. Ziraat Bankasi A.S. Анкара са сједиштем у Анкари, Турска и Ziraat Bank International A.G. Франкфурт, са сједиштем у Франфуркту, Савезна Република Њемачка.

Основна дјелатност привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia је: остало новчарско пословање, у унутрашњем и вањскотрговинском промету.

Привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia посједује 7 (седам) филијала на локацијама: Сарајево, Илица, Тузла, Зеница, Мостар, Бихаћ и Травник, те 14 (четрнаест) пословних јединица распоређених на локацијама у Федерацији Босне и Херцеговине.

Привредни субјекат Turkish Ziraat Bank Bosnia је дописом број: 04-26-2-03-46-II/12 од дана 29.06.2012. године доставио све уговоре и припадајуће анексе, закључене са привредним субјектом Western Union.

3.2.1. Уговори о међународном заступништву закључени између привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia д.д. Сарајево и привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине

Први уговор закључен између привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union о заступању, односно перујању услуга интернационалног преноса новца ступио је на снагу дана 27.12.1999. године, са утврђеним периодом трајања уговора од 2 (двје) године почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Други уговор закључен између привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union о заступању ступио је на снагу дана 21.12.2005. године, са утврђеним

периодом трајања уговора од 5 (пет) година почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Тренутно важећи уговор, закључен између привредних субјеката Western Union и Turkish Ziraat Bank Bosnia ступио је на снагу дана 26.01.2011. године, са утврђеним периодом трајања уговора од 5 (пет) година почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 13.03.2012. године привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia ступио је на снагу Први додаток важећег Уговора о заступању, којим су брисане и мијењане одређене одредбе основног уговора.

3.3. Привредни субјект Raiffeisen Bank д.д. Босна и Херцеговина

Привредни субјект Raiffeisen Bank BiH је уписан у судски регистар Општинског суда у Сарајеву под матичним бројем: 65-02-0005-10 (стари број: 1-11629), са сједиштем у улици Змаја од Босне бб, 71000 Сарајево.

Уписани основни капитал друштва износи (...) КМ, а као оснивачи привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH су наведени дионичари према листи власника вриједносних папира у Федерацији Босне и Херцеговине од дана 30.04.2004. године.

Основне дјелатности привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH у унутрашњем и вањско-трговинском промету су: остало новчарско пословање, финансијски закуп, остало кредитно посредовање, остале финансијске услужне дјелатности, осим осигурања и пензијских фондова, дјелатности посредовања у пословању вриједносним папирима и робним уговорима те остале помоћне дјелатности код финансијских услуга осим осигурања и пензијских фондова и услуге платног промета и преноса новца у земљи и иностранству.

Привредни субјект Raiffeisen Bank BiH је дописом број: 04-26-2-03-50-II/12 од дана 29.06.2012. године доставио све уговоре, закључене са привредним субјектом Western Union и уговоре о подзаступству закључене између привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и подзаступника, те дописом број: 04-26-2-03-15-II/12 од дана 05.06.2012. године припадајуће анексе на наведене уговоре.

3.3.1. Уговори закључени између привредних субјеката Raiffeisen Bank d.d. Босна и Херцеговина и Western Union за териториј Босне и Херцеговине

Дана 23.04.1998. године закључен је Уговор о заступању између привредног субјекта Маркет Банке д.д., Данијела Озме број 3, 71000 Сарајево, правног предника привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и привредног субјекта Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 2 (двје) године почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 17.08.2004. године ступио је на снагу Уговор о заступању, закључен између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH и Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 5 (пет) године почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 13.09.2005. године уговорне стране Raiffeisen Bank BiH и (..) су, у складу са Уговором о заступању од 17.08.2004. године, закључиле (..).

Дана 28.01.2010. године привредни субјекти Raiffeisen Bank BiH и Western Union су закључили Додатак на Уговор о заступању у вези са (..), којим су се уговорне стране споразумјеле да (..).

Дана 10.02.2010. године ступио је на снагу тренутно важећи уговор, закључен између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH и Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 5 (пет) година почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Дана 17.06.2010. године привредни субјекти Raiffeisen Bank и Western Union су закључили Анекс о обради података којим се заступник обавезује да ће обрађивати личне податке у име Western Uniona у циљу пружања разних маркетиншких услуга у вези са производима Western Uniona.

Дописом број: 04-26-2-03-15-II/12 од дана 05.06.2012. године, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH је доставио Прве измјене и допуне уговора о заступништву, закључене између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH и Western Union дана 13.03.2012. године. У истом документу, Уговорне странке су се сагласиле о брисању одређених одредби уговора, те додавању нових одредби и анекса на важећи уговор.

3.3.2. Уговори о подзаступништву закључени између привредног субјекта Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina и подзаступника

Увидом у уговоре преузете из списка предмета вођеног по Закључку о покретању поступка број:04-26-2-011-8-II/11 од дана 12.10.2011. године, као и уговоре достављене у предметном поступку поднеском број: 04-26-2-03-50-II/12 од дана 29.06.2012. године утврђено је да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH закључио 4 (четири) подзаступничка уговора са слиједећим привредним субјектима, подзаступницима:

- (..) (Уговор о подзаступништву је закључен дана 01.07.2002. године),
- (..) (Уговор о подзаступништву је закључен дана 27.05.2002. године),
- (..) (Уговор о подзаступништву је закључен дана 01.10.2000. године од стране привредног субјекта Маркет банка д.д. Сарајево, правног предника привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH) и
- (..) (Уговор о подзаступништву је закључен дана 14.04.2011. године).

Дописом број: 04-26-2-03-15-II/12 од дана 05.06.2012. године достављена су и 4 (четири) иновирана подзаступничка уговора које је привредни субјект Raiffeisen Bank закључио са напријед наведеним подзаступницима, чиме су дотадашњи подзаступнички уговори стављени ван снаге.

Привредни субјект Raiffeisen Bank BiH је доставио слиједеће уговоре о подзаступништву:

- Уговор о подзаступништву закључен дана 09.05.2012. године са привредним субјектом (..),
- Уговор о подзаступништву закључен дана 10.05.2012. године са привредним субјектом (..),
- Уговор о подзаступништву закључен дана 09.05.2012. године са привредним субјектом (..) и

- Уговор о подзаступништву закључен дана 09.05.2012. године са привредним субјектом (..).

3.4. Привредни субјект Тенфоре д.о.о. Бања Лука

Привредни субјект Тенфоре д.о.о. Сарајево је основан дана 19.12.2000. године Одлуком о оснивању привредног друштва број: 01/2001-ОА, од стране оснивача друштва, физичког лица Мирка Миљуша, ул. Милоша Црњанског бр. 14, Београд, СР Југославија. У Одлуци је као основни капитал друштва наведен новац у износу од (..) КМ.

У судски регистар Општинског суда у Сарајеву, привредни субјект Тенфоре д.о.о. Сарајево је уписан Рјешењем број: УФ/И-18/02 од 16.01.2002. године.

Дана 21.02.2011. године, од стране нотара Ђемалудина Мутапчића, Јелића 1а, Сарајево, извршена је нотарска обрада Одлуке о измјенама Одлуке о оснивању привредног друштва којом оснивач привредног субјекта Тенфоре д.о.о. Сарајево (..), врши измјену Одлуке о оснивању привредног друштва број: 01/2001-ОА од 19.12.2000. године, у погледу усклађивања и брисања дјелатности друштва са Законом о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 74/10) и промјену сједишта друштва.

Дана 12.07.2011. године, под бројем: 057-0-Рег-11-000614 и матичним бројем: 1-17296-00, Окружни привредни суд Бања Лука је донио Рјешење о регистрацији привредног субјекта: „Тенфоре д.о.о. Бања Лука, Веселина Маслеше бр. 1, Бања Лука“, којим је уписано усклађивање одредаба оснивачког акта друштва са одредбама Закона о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 127/08 и 58/09), усклађивање дјелатности са Уредбом о класификацији дјелатности („Службени гласник Републике Српске“ број 119/10), промјена сједишта привредног субјекта и промјена лица овлаштеног за заступање.

У напријед наведеном Рјешењу, као оснивач привредног субјекта Тенфоре Бања Лука уписан је (..), физичко лице, који је уједно и једини учесник у капиталу друштва, у износу од (..)%.

Федерални завод за статистику је, дана 24.08.2011. године, издао Обавјештење о пресељењу привредног субјекта Тенфоре д.о.о. Сарајево из ентитета у ентитет, односно Обавјештење о пресељењу наведеног привредног субјекта из ентитета Федерације Босне и Херцеговине у ентитет Републике Српске.

Републички завод за статистику Републике Српске је, дана 29.08.2011. године, донио Обавјештење о разврставању пословног субјекта по дјелатности, чиме је као основна дјелатност привредног субјекта Тенфоре Бања Лука уписано савјетовање које се односи на пословање и остало управљање.

Привредни субјект Тенфоре Бања Лука је повезано друштво привредног субјекта Тенфоре Лтд.

Привредни субјект Тенфоре Лтд. је дана 26. јула 1996. године конституисан као Друштво са ограниченом одговорношћу, у складу са Законом о трговачким друштвима Републике Кипар.

Дана 24.02.2001. године Министарство трговине, индустрије и туризма, Одјел регистратора за привредна друштва и принудног управитеља, Никозија, Кипар је

издало потврду којом се потврђује да је дионичар привредног субјекта Тенфоре Лтд. физичко лице (...).

Дана 01.09.2011. године уговорне стране, привредни субјекти Тенфоре Лтд. и Тенфоре Бања Лука, су закључили Уговор о вршењу услуга којим су се споразумјели да је предмет уговора посао, односно услуга коју привредни субјекат Тенфоре Лтд, као Наручилац уговора, повјерава и даје на извршење привредном субјекту Тенфоре Бања Лука, као Извршиоцу уговора, односно Сервисном центру за послове привредног субјекта Western Uniona.

При томе, као уговорене услуге наведене су слиједеће услуге: рекламирање и посредовање у рекламирању на тржишту Босне и Херцеговине у дјелатностима које наручилац има у својим регистрованим дјелатностима, обрада података за потребе наручиоца, контрола и обрада података у сервисним центрима, контрола базе података са циљем превентивног дјеловања везано за спречавање прања новца у складу са важећим прописима и Western Union прописима, те редовно извјештавање надлежних органа у Босни и Херцеговини и Western Union централе и спровођење различитих активности из наведене области са подзаступницима, промовисање Western Union услуге на подзаступничким локацијама, пружање услуга клијентима у виду информација о путу, приспијећу, те начину и мјесту подизања новчаних средстава, увођење у рад нових подзаступника и опремање радним и рекламним материјалом, стална контрола над Western Union услугом, организација обуке кадрова и семинара за све подзаступничке локације путем свих видова комуникације, редовно извјештавање привредног субјекта Western Union о свим оперативним и рекламним активностима те обилазак подзаступничких локација на терену са циљем пружања оперативне и рекламне подршке и пружање организационе подршке привредном субјекту Western Union у свим њиховим активностима намијењеним подзаступницима.

На веб – страници www.tenfore.net налази се информација да привредни субјект Тенфоре Бања Лука за потребе привредног субјекта Тенфоре Лтд. обавља послове Корисничког центра по пословима Western Union-a, маркетиншке и друге активности.

Привредни субјект Тенфоре Бања Лука је дописом број: 04-26-2-03-56-II/12 од дана 02.07.2012. године доставио све уговоре закључене између привредних субјеката Тенфоре Лтд. и Western Union, те све уговоре закључене између привредног субјекта Тенфоре Лтд. и подзаступника.

3.4.1. Уговори закључени између привредног субјекта Тенфоре Бања Лука и привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине

Дана 13.03.2001. године ступио је на снагу први међународни уговор о заступништву закључен између привредних субјеката Тенфоре Лтд. и Western Union-a о пружању услуге трансфера новца на територији Републике Српске.

Измјенама и допунама наведеног уговора које су ступиле на снагу дана 05.11.2001. године, уговорне стране су се споразумјеле да желе проширити географско подручје на којем привредни субјект Тенфоре Лтд. може понудити своје услуге, те је у том смислу као територија на којој привредни субјект Тенфоре Лтд. може понудити уговорену услугу брзог трансфера новца уговорена цјелокупна територија Босне и Херцеговине.

Дана 14.08.2009. године ступио је на снагу Уговор о међународном заступништву закључен између привредних субјеката Тенфоре Лтд. и Western Union, са утврђеним периодом трајања уговора од 5 (пет) година почев од датума ступања на снагу истог, те са продуженим важењем у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора.

Измјене и допуне напријед наведеног уговора су закључене дана 17.11.2011. године.

3.4.2. Уговори о подзаступништву закључени између привредног субјекта Тенфоре Лтд. и подзаступника, банака које послују на територији Босне и Херцеговине

Увидом у достављену документацију, утврђено је да су на снази 22 (двадесетдва) уговора о подзаступништву, закључена између привредног субјекта Тенфоре Лтд. и подзаступника, банака које дјелују на територији Босне и Херцеговине.

Увидом у достављене подзаступничке уговоре утврђено је да мрежу подзаступника који су са привредним субјектом Тенфоре Лтд. закључили уговоре о подзаступништву чине слиједећи привредни субјекти: (..).

У предметном поступку, привредни субјект Тенфоре Бања Лука, доставио је и посљедње закључене анексе на подзаступничке уговоре, закључене са наведеним подзаступницима.

Анекси на основне подзаступничке уговоре су закључени дана 10.05.2012. године са привредним субјектима: (..), дана 14.02.2012 са привредним субјектима: (..), дана 15.05.2012. године са привредним субјектом (..), дана 16.05.2012. године са привредним субјектом (..), дана 17.05.2012. године са привредним субјектом (..) и дана 22.05.2012. године са привредним субјектом (..).

4. Уговори о међународном заступању привредног субјекта Western Union и утврђено чињенично стање

У предметном поступку, приступило се прикупљању релевантне документације и података, те је увидом у исте утврђено следеће:

- Да је привредни субјект Western Union присутан на тржишту пружања услуга интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна у Босни и Херцеговини од 1998. године;
- Да је привредни субјект Western Union глобални оператер на територији Босне и Херцеговини путем којег се врши услуга електронског слања и примања новца, без отварања банкарског рачуна;
- Да су основне карактеристике услуге електронског трансфера новца путем глобалног оператера Western Union: брзина, сигурност, приступачност и једноставност;
- Да тврдње привредних субјеката UniCredit Bank, Raiffeisen Bank и Тенфоре Бања Лука како постоји најмање 8 (осам) метода унутрашњих новчаних трансфера који представљају супституте услуге Western Union трансфера новца: физички пренос (ручни, возачи аутобуса, препоручена писма), кредитне/дебитне картице, брзи пренос новца, лоро преноси, међународни/путни чекови, Е – банкарство, иностране пензије и трајни банкарски налози Конкуренцијски савјет није узео у обзир, јер исте не представљају супституте услугама које пружа привредни субјект Western Union обзиром да нити у техничком смислу, нити другим карактеристикама (брзина, сигурност, приступачност и једноставност) не могу замијенити услуге

електронског трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна путем Western Uniona;

- Да систем Еурогиро, којег такођер странке у поступку наводе као супститут услугама које пружа глобални оператер Western Union и чије услуге уплате, односно слања новца у иностранство на адресу корисника и услуге исплате, односно примања новца, омогућене закључивањем Споразума о обављању трансакција из Еурогиро мреже закљученог 2006. године са привредним субјектом Нова банка а.д. Бијељина, не представља супститут услугама које пружа привредни субјект Western Union;
- Да услуге уплате и исплате, односно примања и слања новца путем Еурогиро система немају карактер хитности јер се исплата врши након 48 (четрдесетосам) сати, за разлику од Western Union система чија је основна карактеристика брзина, односно чињеница да се новац прима за само неколико минута од тренутка слања новца, на било којој дестинацији у свијету;
- Да се новац путем Еурогиро система може слати само у земље са којима привредни субјект Нова банка а.д. Бијељина има потписан споразум, док се услуге слања и примања новца путем Western Union система могу обављати на преко 230 (двистотинетридесет) дестинација у свијету;
- Да привредни субјект Нова банка а.д. Бијељина који има закључен Споразум о обављању трансакција из Еурогиро мреже, у одговору упућеном Конкурентијским савјету под бројем: 04-26-2-03-47-П/12 од дана 29.06.2012. године, није навео услугу слања и примања новца путем Еурогиро мреже као супститут услугама Western Union слања и примања новца;
- Да привредни субјект Western Union има 4 (четири) закључена уговора о међународном заступању за териториј Босне и Херцеговине;
- Да су привредни субјекти UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Бања Лука заступници привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине у пружању услуге брзог трансфера новца без отварања банкарског рачуна;
- Да се тачком 4. важећих основних заступничких уговора одређује су сви уговори закључени на период трајања од 5 (пет) година почевши од датума ступања на снагу уговора, са продуженим важењем истих у сукцесивним периодима од по годину дана након предвиђеног истека иницијалног периода важења уговора;
- Да је тачком 7. иницијално закључених заступничких уговора била утврђена одредба о непружању конкурентских услуга, односно утврђено је да уговори садрже такозвану „клаузулу ексклузивности“ према којој заступник прихвата да неће током периода важења уговора и једну годину, односно 6 (шест) мјесеци (уговор привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH) након његовог истека или раскида, наступати као агент или заступник, односно посредник друге врсте комерцијалних трансфера новца, нити ће се на било који други начин, директно или индиректно укључивати у даљње пружање Western Union услуга трансфера новца. Такођер, истом одредбом је одређено да је Заступник сагласан да његови упосленици, филијале, службеници и директори неће, током наведеног периода, наступати као агенти или заступници друге врсте комерцијалних трансфера новца;

- Да тачка 7. заступничких уговора одређује да се заступник слаже да је напријед наведено ограничење од интереса за јавност и да штити ширу јавност од забуне при увођењу других конкурентских услуга, а да је накнада која припада заступнику адекватна компензација за такву врсту ограничења;
- Да је у иницијалним заступничким уговорима закљученим између привредног субјекта Western Union и привредних субјеката Raiffeisen Bank, Тенфоре Лтд. и Turkish Ziraat Bosnia Bank наведено је да банка и њена придружена лица, односно филијале могу нудити остале услуге трансфера новца у сарадњи са придруженим лицима, односно филијалама Western Uniona;
- Да се у иницијалним уговорима, односно Додатку 1. Уговора (Уговор привредног субјекта UniCredit Bank), односно код неких уговора Прилога Д. Уговора (уговори привредних субјеката Тенфоре Лтд., Raiffeisen Bank и Turkish Ziraat Bank Bosnia) који су означени насловом: „Подзаступници“, односно „Представници“, утврђивало да заступник тј. банка може ангажирати подзаступнике за пружање Услуга трансфера новца, при чему за ангажовање подзаступника и отварање нових локација подзаступника тј. објеката који извршавају услугу трансфера новца, заступник прибавља претходну писану сагласност привредног субјекта Western Union. У истом је одређено да ће заступник закључити писани уговор са сваким подзаступником, при чему уговор мора садржавати одредбе суштински једнаке одредбама утврђеним у Прилогу 1./Додатку 1. основног Уговора/Прилога Д, те је одређено да ће такви уговори подлијегати прегледу и претходном одобрењу привредног субјекта Western Union;
- Да се у прилогу 1. уз Додатак 1. иницијалног уговора (Уговор привредног субјекта UniCredit Bank), односно у Додатку 1. на Прилог Д. иницијалног уговора (уговори привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Лтд) утврђивало које одредбе или суштински једнаке одредбе наведеним, морају садржавати уговори закључени са подзаступницима;
- Да се тачком Ц. Прилога 1. уз Додатак 1. иницијалног уговора, односно тачком Ц. Додатка на Прилог Д., која је означена називом: „Ексклузивност“, односно називом: „Искључивост“ утврђивало да се, између осталог, подзаступник обавезује да неће за вријеме трајања подзаступничког уговора и у периоду од једне године након његовог истека или раскида, наступати као заступник или подзаступник, нити заступати или водити неку другу услугу трансфера новца, нити било какав други посао или услугу, који би укључивали подзаступника у активности противне његовим обавезама према привредном субјекту Western Union и заступнику по закљученом уговору, односно да неће дјеловати као агент или заступати или радити као заступник за друге услуге трансфера новца или било које друге послове или услуге које би биле конкурентне услугама трансфера новца или које би могле да изазову забуну код јавности. У наведеној одредби се утврђује да се подзаступник слаже да је ово ограничење разумно и неопходно ради заштите угледа услуга трансфера новца и Western Uniona, као и да накнада коју подзаступник прима по подзаступничком уговору, предвиђа период ограничења након раскида уговора;
- Да је као датум ступања на снагу основног Уговора закљученог између привредних субјеката Western Uniona и UniCredit Bank означен дан 26.07.2005. године. (У вријеме потписивања основног Уговора уговорна страна која је у уговору означена као Заступник дјеловала је под називом: UniCredit Загребачка Банка d.d.);

- Да је као датум ступања на снагу основног Уговора закљученог између привредних субјеката Western Uniona и Raiffeisen Banke БиХ означен дан 10.02.2010. године;
- Да је као датум ступања на снагу основног Уговора закљученог између привредних субјеката Western Uniona и Turkish Ziraat Bank Bosnia означен дан 26.01.2011. године;
- Да је као датум ступања на снагу основног Уговора закљученог између привредних субјеката Western Union и Тенфоре Лтд. означен дан 14.08.2009. године;
- Да привредни субјект UniCredit Bank има закључен 1 (један) уговор о подзаступништву;
- Да привредни субјект Raiffeisen Bank БиН има закључена 4 (четири) уговора о подзаступништву;
- Да привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia нама закључених уговора о подзаступништву;
- Да привредни субјект Тенфоре Лтд. има закључена 22 (двадесетдва) уговора о подзаступништву;
- Да су након доношења Закључка о покретању поступка по службеној дужности број: 04-26-2-03-1-II/12 од дана 26.04.2012. године, привредни субјекти: UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia и Raiffeisen Bank БиН током предметног поступка доставили додатке на важеће основне уговоре о међународном заступању;
- Да привредни субјект Тенфоре Лтд., није закључио анекс, односно додатак на основни уговор о међународном заступању;
- Да је привредни субјект Тенфоре Бања Лука доставио 22 (двадесетдва) анекса које је привредни субјект Тенфоре Лтд. закључио на подзаступничке уговоре;
- Да је привредни субјект Raiffeisen Bank БиН доставио 4 (четири) иновирана подзаступничка уговора којима су ранији подзаступнички уговори стављени ван снаге;
- Да је привредни субјект UniCredit Bank прије ступања на снагу Првог амандмана на уговор о заступању, на дан 28.03.2012. године пружао услугу брзог трансфера новца привредног субјекта Western Union на 89 (осамдесетдевет) локација у Босни и Херцеговини, док је привредни субјект (..) наведену услугу пружао на укупно 33 (тридесеттри) локације;
- Да привредни субјект Raiffeisen Bank БиН прије ступања на снагу Првих измјена и допуна на уговор о заступању, на дан 12.03.2012. године пружао услугу брзог трансфера новца привредног субјекта Western Union на 92 (деведесетдвје) локације у Босни и Херцеговини, док су привредни субјекти са којима привредни субјект Raiffeisen Bank има закључене уговоре о подзаступништву пружали наведену услугу на укупно 385 (трестотинеосамдесетпет) локација ;

- Да привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia прије ступања на снагу Првог додатка на уговор о заступању, на дан 12.03.2012. године пружао услугу брзог трансфера новца привредног субјекта Western Union на 21 (двадесетједној) локацији у Босни и Херцеговини;
- Да привредни субјект Тенфоре Лтд. кроз своју подзаступничку мрежу пружа услугу брзог трансфера новца привредног субјекта Western Union на 623 (шестстотинадвдесеттри) локације у Босни и Херцеговини;
- Да је након увида у додатке на основне уговоре о међународном заступништву, достављене од стране привредног субјекта UniCredit Bank, привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia, закључене са привредним субјектом Western Union, утврђено да су сви основни уговори измијењени у смислу да су брисане одредбе о ексклузивности;
- Да је након увида у анексе на подзаступничке уговоре привредног субјекта Тенфоре Лтд., закључене са банкама из подзаступничке мреже, утврђено да су сви уговори измијењени у смислу да су брисане одредбе о ексклузивности;
- Да је привредни субјекти Raiffeisen Bank BiH доставио иновиране подзаступничке уговоре у којима су брисане одредбе о ексклузивности утврђене у претходно закљученим подзаступничким уговорима;
- Да је закључивање додатака, односно анекса на важеће основне уговоре о заступању иницирано од стране привредног субјекта Western Union, након што је исти, према наводима из запримљених одговора на Закључак, постигао споразум са привредним субјектом MoneyGram;
- Да је оснивач привредног субјекта Тенфоре Бања Лука (у вријеме оснивања: „Тенфоре д.о.о. Сарајево“) (..), страна физичка особа, уједно и директор привредног субјекта Тенфоре Лтд.;
- Да је према потврди од дана 24.02.2001. године Министарства трговине, индустрије и туризма, Одјел регистратора за привредна друштва и принудног управитеља, Никозија, Кипар једини дионичар привредног субјекта Тенфоре Лтд. физичко лице (..), са (..) дионица;
- Да је у појединим уговорима о подзаступству, које је привредни субјект Тенфоре Лтд. закључио са подзаступницима, банкама које послују на територији Босне и Херцеговине (..), односно у преамбулама истих наведено да: *“Уговорне стране.....сагласно констатују да зависно друштво Заступника, Тенфоре д.о.о. из Сарајева, ул. Фра Анђела Звиздовића бр.1, Босна и Херцеговина.....у име и за рачун Заступника, а у вези реализације вршења услуге трансфера новца која је предмет овог Уговора, обавља слиједеће активности: Кориснички центар, маркетинг, обука кадрова и слично...“;*
- Да је привредни субјект Тенфоре Бања Лука повезано друштво привредног субјекта Тенфоре Лтд. у Босни и Херцеговини, те да привредни субјект Тенфоре Бања Лука обавља сву кореспонденцију са привредним субјектима из подзаступничке мреже заступника привредног субјекта Тенфоре Лтд.;
- Да је први закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјеката UniCredit Bank (уговор закључен од стране правног предника

привредног субјекта UniCredit Bank, привредног субјекта Хрватска Банка д.д. Мостар) и Western Union, који је ступио на снагу дана 25.10.1999. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник обавезао да неће током периода трајања уговора (двје године почев од датума ступања на снагу уговора, а после тога остајући на снази узастопно на периоде од једне године све док се у писменој форми уговор не раскине од стране једне од уговорних страна, најмање 180 дана прије краја почетног трајања или краја периода продужења) дјеловати као агент или представљати или радити као налогодавац друге службе за пренос новца или се ангажирати директно или индиректно у било којој другој служби преноса новца, осим као представник привредног субјекта Western Union;

- Да је први закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH (уговор закључен од стране привредног субјекта Маркет банка д.д. правног предника привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH,) и Western Union, који је ступио на снагу дана 23.04.1999. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник обавезао да неће током периода трајања уговора (двје године почев од датума ступања на снагу уговора, а после тога остајући на снази узастопно на периоде од једне године све док се у писменој форми не раскине од стране једне од уговорних страна) и једну годину након његовог раскида дјеловати као агент или представљати или радити као принципал друге службе за пренос новца или се ангажовати директно или индиректно у било којој другој служби за пренос новца, осим као представник привредног субјекта Western Union;
- Да је други закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH и Western Union, који је ступио на снагу дана 17.08.2004. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник обавезао да неће током периода трајања уговора (пет година почев од датума ступања на снагу уговора, а после тога остајући на снази узастопно на периоде од једне године, све док се у писменој форми не раскине од стране једне од уговорних страна писменим обавјештењем другој страни најмање 90 дана прије краја почетног или текућег рока) и једну годину након његовог истека или раскида дјеловати као посредник или заступати или дјеловати као налогодавац друге службе за пренос новца или се ангажовати директно или индиректно у било којој другој служби за пренос новца, осим као заступник привредног субјекта Western Union. Истом одредбом се одређује да се заступник слаже да његови запосленици, филијале, подружнице, службеници и директори неће током трајања уговора и годину дана након његовог истека или раскида, дјеловати као посредник или заступати услугу преноса новца, осим као заступник за привредни субјект Western Union;
- Да је саставни дио напријед наведеног уговора Прилог 1. Допуни 1. садржавао тачку Ц. под називом „Одредба о искључивости“ која се односила на претпостављене одредбе уговора са подзаступницима и према којој се подзаступник слаже да неће за вријеме трајања уговора и једну годину по његовом раскиду или истеку, дјеловати као посредник, заступати или дјеловати као налогодавац, другу услугу преноса новца или било који посао или услугу која би могла укључивати подзаступника у активностима које нису у складу са његовим обавезама према Western Unionу и заступнику или би могле да узрокују јавну пометњу;
- Да је први закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union, који је ступио на снагу

дана 27.12.1999. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник обавезао да неће током периода трајања уговора (двје године почев од датума ступања на снагу уговора, а послије тога остајући на снази узастопно на периоде од једне године све док се у писменој форми не раскине од стране једне од уговорних страна, најмање 180 дана прије краја почетног трајања или краја периода продужења) и једну годину након његовог раскида дјеловати као агент за другу услугу преноса новца, осим као заступник за привредни субјект Western Union;

- Да је други закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union, који је ступио на снагу дана 21.12.2005. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia обавезао да неће током периода трајања уговора (пет година почев од датума ступања на снагу уговора, а послије тога остајући на снази узастопно на периоде од једне године све док се у писменој форми не раскине од стране једне од уговорних страна, најмање три мјесеца прије краја почетног трајања или краја периода продужења) дјеловати као агент, представљати се или дјеловати као главни заступник за другу услугу преноса новца, нити ће директно или индиректно вршити услугу преноса новца, осим као заступник за привредни субјект Western Union, те је исти сагласан да током истог периода његови запосленици, повезана друштва, подружнице, уреди и директори неће дјеловати као агенти или се представљати или дјеловати као главни заступници за другу услугу преноса новца, нити ће директно или индиректно вршити услугу преноса новца, осим као заступници за привредни субјект Western Union;
- Да је саставни дио напријед наведеног уговора Прилог 1. Додатка 1. садржавао тачку Ц. под називом „Ексклузивитет“ која се односила на претпостављене одредбе уговора са подзаступницима и према којој се подзаступник слаже да неће за вријеме трајања уговора и једну годину по његовом раскиду или истеку, дјеловати као агент, представљати или бити принципал у другим услугама преноса новца или неком другом пословању или услузи која би укључила подзаступника у активности које су неспојиве са његовим обавезама према Western Unionу и заступнику, или би могле довести до забуне код јавности;
- Да је први закључени међународни уговор о заступању, између привредних субјекта Тенфоре Лтд. и Western Uniona, који је ступио на снагу дана 13.03.2001. године, садржавао одредбу о ексклузивитету којом се заступник обавезао да неће током трајања уговора (двје године, остајући на снази наредну годину док се у писменој форми не раскине од стране једне од уговорних страна путем писане обавијести најмање 180 дана прије окончања Уговора) и једну годину након његовог завршетка поступати као агент или представљати, односно радити као друга служба трансфера новца нити се директно или индиректно ангажовати у пружању било каквих услуга трансфера новца, осим као представник привредног субјекта Western Union. Наведени уговор се у вријеме његовог ступања на снагу односио на териториј Републике Српске, док су Измјенама и допунама на Уговор о заступању, које су ступиле на снагу дана 05.11.2001. године, уговорне стране прошириле географско подручје на којем заступник може понудити своје услуге, на териториј цијеле Босне и Херцеговине;

- Да је саставни дио напријед наведеног уговора Прилог 1. Додатка 1. садржавао тачку Ц. под називом „Ексклузивитет“ која се односила на претпостављене одредбе уговора са подзаступницима (замјеницима заступника) према којој се подзаступник слаже да неће за вријеме трајања уговора и шест мјесеци по његовом окончању, поступати као заступник, представљати, радити као главна служба, друга служба за трансфер новца или било која друга служба која би подзаступника укључила у активности инконзистентне са његовим обавезама према Western Unionу и заступнику према уговору или би довела до збуњености јавности.

4.1. Доминантан положај

Члан 9. став (1) Закона претпоставља да привредни субјект има доминантан положај на релевантном тржишту роба или услуга, ако се због своје тржишне снаге може понашати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, такођер узимајући у обзир удио тог привредног субјекта на тржишту, удјеле које на том тржишту имају његови конкуренти, као и правне и друге запрехе за улазак других привредних субјеката на тржиште.

Члан 9. став (2) Закона претпоставља да привредни субјект има доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту има удио већи од 40%.

Члан 9. став (4) Закона претпоставља да више привредних субјеката има доминантан положај на тржишту роба и/или услуга ако на релевантном тржишту четири или пет привредних субјеката имају заједно тржишни удио већи од 80%.

Конкуренијски савјет је током провођења предметног поступка утврдио да је привредни субјект Western Union глобални оператер на територији Босне и Херцеговине за пружање услуга интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна у Босни и Херцеговини, путем којег 27 (двадесетседам) банака и 3 (три) поштанска привредна субјекта који послују на територији Босне и Херцеговине пружају наведене услуге.

Такођер, анализом одговора за примљених од стране 24 (двадесетчетири) банке које послују на територији Босне и Херцеговине, Конкуренијски савјет је утврдио да 23 (двадесеттри) банке врше услугу интернационалног трансфера слања и примања новца без отварања банкарског рачуна путем Western Union-а, на основу уговора о подзаступништву закључених са заступницима привредног субјекта Western Union за териториј Босне и Херцеговине, те да нити једна од банака није у току свог досадашњег пословања пружала, односно не пружа услугу интернационалног трансфера новца између физичких особа без отварања банкарског рачуна за неки други привредни субјект у Босни и Херцеговини.

У предметном поступку, неоспорно је утврђено постојање доминантног положаја привредног субјекта Western Union преко мреже заступника истог за Босну и Херцеговину на релевантном тржишту, и то преко привредних субјеката: UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Бања Лука, повезаног друштва привредног субјекта Тенфоре Лтд., обзиром да исти привредни субјекти на релевантном тржишту директно, те преко мреже подзаступника примјењују јединствену пословну политику утврђену од стране привредног субјекта Western Union.

Узимајући у обзир постојање типских заступничких уговора, закључених између привредног субјекта Western Union као принципала и привредних субјеката: UniCredit

Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Лтд. као заступника, са готово идентичним садржајима, односно, имајући у виду заступање и вршење предметне услуге на релевантном тржишту под јединственим именом заједничког принципала, Конкуренцијски савјет је утврдио да заступници на релевантном тржишту под једнаким условима пружају идентичну, предметну услугу као и чињеницу да заступници привредног субјекта Western Union на територији Босне и Херцеговине који у свакодневном пословању дјелују као независни привредни субјекти, приликом пружања предметне услуге крајњим корисницима дјелују као један привредни субјект на релевантном тржишту.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је утврдио да су привредни субјекти: UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia, Raiffeisen Bank BiH и Тенфоре Лтд. једини заступници привредног субјекта Western Union, на релевантном тржишту, те да исти имају доминантан положај, обзиром да је њихов заједнички тржишни удио на релевантном тржишту 100 %, јер у предметном случају утврђена је неспорна повезница између заступника привредног субјекта Western Union, иначе независних привредних субјеката.

5. Повреда Закона о конкуренцији

5.1. Утврђено чињенично стање и повреда Закона о конкуренцији од стране привредног субјекта UniCredit Bank d.d.

Привредни субјект UniCredit Bank и привредни субјект Western Union закључили су Уговор о међународном заступању који је ступио на снагу дана 26.07.2005. године, при чему је привредни субјект UniCredit Bank у наведеном Уговору означен као Заступник.

Наведеним Уговором предвиђа се да ће Заступник крајњим корисницима пружати услугу трансфера новца, односно омогућити трансакцију пријема и слања новца и комерцијалне трансакције под ознаком WESTERN UNION-a.

Тачком 4.1. Уговора одређено је да је иницијални период важења Уговора 5 (пет) година, почевши од датума ступања на снагу истог, те да ће након тога важити у сукцесивним периодима од по годину дана, уколико не буде раскинут путем писане обавијести од стране привредног субјекта Western Union или привредног субјекта UniCredit Bank.

Тачком 4.3. под (ив) Уговора одређено је да привредни субјект Western Union може одмах раскинути Уговор или суспендовати услугу трансфера новца уколико Заступник прекрши одредбе ексклузивности из тачке 7. Уговора.

Тачком 7. наведеног уговора, привредни субјект UniCredit Bank се обавезао да неће током периода важења Уговора и једну годину након раскида наступати као агент или заступник друге врсте услуга комерцијалних трансфера новца, нити ће се директно или индиректно укључивати у даљње пружање Western Union услуга трансфера новца. При томе, одређено је да је привредни субјект UniCredit Bank сагласан да његови упосленици, филијале, подружнице, службеници и директори неће, током периода важења Уговора и једну годину након истека или раскида наступати као агенти или заступници друге врсте комерцијалних трансфера новца, нити ће се директно или индиректно укључивати у пружање било каквих трансфера новца, осим у својству заступника привредног субјекта Western Union.

Истом одредбом Уговора, привредни субјект UniCredit Bank се сложио да је наведено ограничење од интереса за јавност и да штити ширу јавност од забуне при увођењу

других конкурентских услуга, те да је надокнада која припада заступнику адекватна компензација за ово ограничење.

Члан 4. став (2) и (3) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) утврђује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја на релевантном тржишту кроз дјеловање привредног субјекта које има за циљ и последицу искључивање конкурената с тржишта или «затварање» тржишта потенцијалним конкурентима односно ограничавање или нарушавање ефикасне тржишне конкуренције.

Члан 10. став (2) тачка б) Закона утврђује да се злоупотреба доминантног положаја посебно односи на ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача.

Конкурентијски савјет је утврдио да тачка 7. Уговора закљученог између привредних субјеката UniCredit Bank и Western Union није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, будући да се истом конкурентима ограничава улазак на релевантно тржиште и доводи до затварања истог, односно да се искључује могућност и право слободног избора крајњег корисника да користи услуге потенцијалних конкурената који нуде исте или потенцијално повољније услове, што за последицу има спречавање развоја тржишта на штету крајњих корисника.

Додатком 1. Уговора о међународном заступништву, који је означен насловом „Подзаступници“, одређено је да Заступник може ангажовати подзаступнике за пружање услуге трансфера новца, приликом чега је за ангажовање нових подзаступника и отварање нових локација подзаступника, заступник обавезан прибавити претходну писану сагласност привредног субјекта Western Union.

Истим се одређује се да ће Заступник закључити писани уговор са сваким подзаступником који мора садржавати одредбе суштински једнаке одредбама утврђеним у Прилогу 1., приликом чега ће сви такви уговори подлијегати претходном одобрењу и прегледу привредног субјекта Western Union.

Тачка Ц. Прилога 1. уз Додатак 1. Уговора о међународном заступништву, која представља одредбу претпостављених уговора о подзаступању, одређује да се подзаступник обавезује да неће за вријеме трајања уговора и у периоду од једне године након његовог истека или раскида, наступати као заступник или подзаступник, нити заступати или водити неку другу услугу трансфера новца, као нити било какав други посао или услугу, који би укључивали подзаступника у активности противне његовим обавезама према привредном субјекту Western Union и Заступнику по уговору или који би могли да изазову забуну код јавности.

Истом се одређује се да се подзаступник слаже да је наведено ограничење разумно и неопходно ради заштите угледа Услуга трансфера новца и привредног субјекта Western Union, те да накнада коју прима по уговору предвиђа период ограничења након раскида Уговора.

Конкурентијски савјет је утврдио да тачка Ц. Прилога 1. уз Додатак 1. Уговора о међународном заступништву није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, јер се истом ограничава конкуренција на тржишту будући да одређује да су подзаступници привредног субјекта Western Union за вријеме трајања подзаступничких уговора ограничени у могућности пружања других услуга трансфера новца које би могле бити конкурентне услугама привредног субјекта Western Union, односно да се истом ограничава тржиште у смислу лимитираних могућности крајњег корисника приликом избора најповољније услуге.

Обзиром да су се спорне рестриктивне одредбе у Уговору о међународном заступању односиле на период важења истог, као и на период од једне године након раскида Уговора, узимајући у обзир уговарање аутоматског обнављања уговора након истека иницијалног периода важења уговора, утврђено је дугорочно уговарање рестриктивних одредби.

Конкуренцијски савјет је утврдио да подзаступнички уговор, који је привредни субјект UniCredit Bank (односно његов предник привредни субјект Загребачка банка БХ д.д.) дана 10.04.2003. године закључио са подзаступником, привредним субјектом (..), не садржи спорне, рестриктивне одредбе.

Дана 08.03.2012. године, привредни субјекти UniCredit Bank и Western Union су закључили Први амандман на уговор о заступању који је ступио на снагу дана 29.03.2012. године и којим су се уговорне стране сложиле да изврше измјене и допуне Уговора о заступању.

Наведеним Амандманом је, између осталог, одређено да:

- се брише напријед наведена тачка 4.3. (ив) Уговора;
- се брише напријед наведени текст тачке 7. Уговора те замјењује новим, којим се између осталог, утврђује да уколико Заступник или његов подзаступник жели да наступа као агент или заступник, односно да на други начин нуди остале врсте комерцијалних трансфера новца, или да се директно или индиректно укључи у пружање неких услуга трансфера новца, поред своје услуге Заступника привредног субјекта Western Union, Заступник или његов подзаступник се обавезују да прије него се закључи такав уговор, доставе Western Unionу писану обавијест са неповјерљивим подацима о закљученом уговору, односно услугама које ће Заступник или његов подзаступник нудити;
- се брише напријед наведена тачка Ц. Прилога 1. уз Додатак 1. Уговора која се замјењује одредбом према којој у случају да подзаступник жели да наступа као агент или заступник, односно да на неки други начин нуди остале врсте услуга комерцијалних трансфера новца, или да се директно или индиректно укључи у пружање неких услуга трансфера новца, поред своје улоге подзаступника Western Unionа, подзаступник се обавезује да прије него закључи уговор за остале услуге плаћања, обавијести Заступника о таквој одлуци.

Анализом Првог амандмана на Уговор о заступању од дана 29.03.2012. године, Конкуренцијски савјет је утврдио да су одредбе уговора о заступању којима су учињене утврђене повреде напријед наведених одредби Закона уклоњене, односно замијењене новим које не садрже забрањена ограничења.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је утврдио да је привредни субјект UniCredit Bank злоупотребио доминантан положај на релевантном тржишту ограничавањем релевантног тржишта на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, дугорочним уговарањем рестриктивних одредби у уговору закљученим са привредним субјектом Western Union.

Утврђени период напријед наведене повреде Закона, односно злоупотребе доминантног положаја на релевантном тржишту, односи се на период од дана ступања на снагу Уговора о међународном заступању тј. од дана 26.07.2005. године па до дана 28.03.2012., обзиром да је дана 29.03.2012. године ступио на снагу Први амандман на Уговор о заступању, којим су мијењане и брисане спорне рестриктивне одредбе

уговора закљученог између привредног субјекта UniCredit Bank и привредног субјекта Western Union.

У смислу повреде члана 10. став (2) тачка б) Закона, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1., 2. и 7. диспозитива овог Рјешења.

5.2. Утврђено чињенично стање и повреда Закона о конкуренцији од стране привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH

Привредни субјект Raiffeisen Bank BiH и привредни субјект Western Union су закључили Уговор међународном заступању који је ступио на снагу дана 10.02.2010. године.

Наведеним уговором предвиђа се да је привредни субјект Western Union сагласан да ће привредни субјект Raiffeisen Bank пружати услуге трансфера новца брэнда Western Union у Босни и Херцеговини, под условима наведеним у Уговору.

Тачком 4.1. (и) и (Ш) Уговора одређено је да је иницијални период важења Уговора 5 (пет) година, почевши од датума ступања на снагу истог, те да ће након тога важити у сукцесивним периодима од по годину дана, уколико не буде раскинут путем писане обавијести од стране привредног субјекта Western Union или привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH.

Тачком 4.3. под (ив) Уговора одређено је да привредни субјект Western Union, поред било којег наведеног права на раскид Уговора, има додатно право да раскине уговор или обустави услугу трансфера новца, у цјелости или дјеломично, уколико привредни субјект Raiffeisen Bank BiH прекрши одредбе о искључивости (ексклузивности) из тачке 7. Уговора.

Тачком 7.1. наведеног Уговора, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH се обавезао да неће током периода важења Уговора и 6 (шест) мјесеци након његовог истека, наступати као агент или посредник нити ће на било који начин бити ангажиран у пружању било које друге услуге трансфера новца. При томе, одређено је да ће привредни субјект Raiffeisen Bank BiH осигурати да његова придружена лица и његови службеници и директори за вријеме истог временског периода не дјелују као агенти или принципали, те да на ни на који начин не буду ангажирани у пружању било које друге услуге трансфера новца, али да привредни субјект Raiffeisen Bank BiH и његова придружена лица могу нудити остале услуге трансфера новца у сарадњи са придруженим лицима привредног субјекта Western Union.

Тачком 7.2. Уговора одређује се да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH сагласан да су ограничења наведена у тачки 7. Уговора од јавног интереса те да штите јавност од забуне и подузимања других конкурентских услуга, као и да накнада која припада привредном субјекту Raiffeisen Bank BiH на одговарајући начин компензира та ограничења.

Члан 4. став (2) и (3) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) утврђује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја на релевантном тржишту кроз дјеловање привредног субјекта које има за циљ и посљедицу искључивање конкурената с тржишта или «затварање» тржишта потенцијалним конкурентима односно ограничавање или нарушавање ефикасне тржишне конкуренције.

Члан 10. став (2) тачка б) Закона утврђује да се злоупотреба доминантног положаја посебно односи на ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача.

Конкурenciјски савјет је утврдио да тачка 7.1. Уговора закљученог између привредних субјеката Raiffeisen Bank BiH и Western Union није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, будући да се истом конкурентима ограничава улазак на релевантно тржиште и доводи до затварања истог, односно искључује се могућност и право слободног избора крајњег корисника да користи услуге потенцијалних конкурената који нуде исте или потенцијално повољније услове, што за последицу има спречавање развоја тржишта на штету крајњих корисника.

У Прилогу Д. Уговора о међународном заступништву, који је означен насловом „Подзаступници“, одређено је да привредни субјект Raiffeisen Bank BiH може ангажовати подзаступнике за пружање услуге трансфера новца, приликом чега је за ангажовање нових подзаступника и отварање нових локација подзаступника, заступник обавезан прибавити претходну писану сагласност привредног субјекта Western Union.

Истим се одређује се да ће привредни субјект Raiffeisen Bank BiH закључити писани Уговор са сваким подзаступником који мора садржавати одредбе у значајној мјери сличне одредбама наведеним у Додатку 1. датог прилога, приликом чега ће сви такви уговори подлијегати претходном одобрењу и прегледу привредног субјекта Western Union.

Тачка Ц. Додатка 1. на Прилог Д. Уговора о међународном заступништву, која представља одредбу претпостављених уговора о подзаступању, одређује да се подзаступник обавезује да неће за вријеме трајања уговора и у периоду од једне године након његовог истека, наступати као заступник или заступати или радити као принципал за друге услуге трансфера новца или било које друге послове или услуге које би биле конкурентне услугама трансфера новца привредног субјекта Western Union или би могле збунити јавност. Одређује се да се подзаступник слаже да је наведена забрана разумна и потребна ради заштите угледа услуга трансфера новца и привредног субјекта Western Uniona, те да накнада коју прима по уговору предвиђа период забране и након раскида Уговора.

Конкурenciјски савјет је такођер утврдио да тачка Ц. Додатка 1. на Прилог Д. Уговора о међународном заступништву није у складу са чланом 10. став (2) тачка б) Закона, јер се истом ограничава конкурenciја на тржишту будући да одређује да су подзаступници привредног субјекта Western Union за вријеме трајања подзаступничких уговора ограничени у могућности пружања других услуга трансфера новца које би могле бити конкурентне услугама привредног субјекта Western Union, односно да се истом ограничава тржиште у смислу лимитираних могућности крајњег корисника приликом избора најповољније услуге.

Обзиром да су се рестриктивне одредбе у Уговору о међународном заступању односиле на период важења истог, као и на период од једне године након раскида Уговора, узимајући у обзир уговарање аутоматског обнављања уговора након истека иницијалног периода важења уговора утврђено је дугорочно уговарање рестриктивних одредби.

У тренутку покретања предметног поступка, Конкурenciјски савјет је имао сазнање о постојању 4 (четири) подзаступничка уговора привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH, закључена са привредним субјектима: *Унион Банка д.д. Сарајево, Нова Банка а.д. Бијељина, ЈП БХ Поште и Српске Поште*, те је увидом у исте утврђено је да наведени уговори садрже одредбу, означену као тачка Ц. под називом „Ексклузивност“, којом се

одређује да се подзаступник слаже да неће током важења подзаступничког уговора и у периоду од шест мјесеци након његовог истека, поступати као заступник или заступати или радити као принципал за неку другу компанију која би подзаступника ангажовала у активностима које нису у досљедности са обавезама према Western Uniony и заступнику према подзаступничком уговору или би се тим узроковала могућност конфузије у јавности, те да се подзаступник слаже да је ограничење објективно и неопходно за заштиту репутације предметних услуга и Western Uniona, а да накнада која се прима према уговору предвиђа период ограничења након окончања уговора.

У подзаступничком уговору закљученом између привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и привредног субјекта ЈП БХ Поште, у склопу напријед наведене одредбе одређено је да је Western Union сагласан да подзаступник настави да пружа постојеће услуге трансфера новца које укључују поштанске финансијске услуге, Еурогиро, SWIFT и услуге трансфера са дебитних и кредитних картица, са измјенама и ширењем тих услуга, као и све услуге предвиђене „босанско-херцеговачким прописима“.

Дописом број: 04-26-2-03-15-И/12 од дана 05.06.2012. године, привредни субјект Raiffeisen Bank BiH доставио је иновирани подзаступничке уговоре, закључене са наведеним подзаступницима у периоду 09. и 10.05.2012. године, у којима су изостављене, односно брисане спорне одредбе о ексклузивитету.

Дана 13.03.2012. године, привредни субјекти Raiffeisen Bank BiH и Western Union су закључили Прве измјене и допуне уговора о заступништву (У даљем тексту: Прве измјене), којима су се уговорне стране сложиле да изврше измјене и допуне Уговора о међународном заступању од 10.02.2010. године.

Наведеним Првим измјенама је, између осталог, одређено да:

- се брише напријед наведена тачка 4.3. под (ив) Уговора;
- се брише напријед наведени текст тачке 7. Уговора те замјењује новим, којим се између осталог, утврђује да уколико Заступник или његов подзаступник жели бити агент, заступати, пословати у својству принципала или на други начин вршити услуге трансфера новца или се ангажовати на пољу било којих услуга трансфера новца осим оних које пружа привредни субјект Western Union, Заступник се обавезује да ће прије склапања уговора о другим платним услугама, а од стране заступника или његовог подзаступника доставити привредном субјекту Western Union писмену обавијест о детаљима других платних услуга које нису повјерљиве природе, а које заступник или његов подзаступник намјеравају вршити;
- се брише напријед наведена тачка Ц. Додатка 1. на Прилог Д. Уговора која се замјењује одредбом према којој у случају да подзаступник жели да наступа као агент, заступник, принципал или у неком другом својству у сврхе вршења других услуга трансфера новца или уколико се жели ангажовати на пољу других услуга трансфера новца осим оних које врши у својству подзаступника Western Uniona, исти се обавезује да ће прије склапања уговора о другим платним услугама обавијестити Заступника о таквој одлуци у сврхе осигурања квалитете, сигурности и интегритета услуга трансфера новца.

Анализом Првих измјена на Уговор о заступању, које су ступиле на снагу дана 13.03.2012. године, Конкуренцијски савјет је утврдио да су одредбе уговора о заступању којима су учињене повреде напријед наведених одредби Закона уклоњене, односно замијењене новим које не садрже забрањена ограничења.

Слиједом напријед наведеног, Конкуренцијски савјет је утврдио да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH злоупотребио доминантан положај на релевантном тржишту ограничавањем релевантног тржишта на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, дугорочним уговарањем рестриктивних одредби у уговору закљученим са привредним субјектом Western Union.

Утврђени период напријед наведене повреде Закона, односно злоупотребе доминантног положаја на релевантном тржишту, односи се на период од дана ступања на снагу Уговора о међународном заступању тј. од дана 10.02.2010. године па до дана 12.03.2012., обзиром да су дана 13.03.2012. године ступиле на снагу Прве измјене на Уговор о заступању, којим су мијењане и брисане спорне рестриктивне одредбе уговора закљученог између привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH и привредног субјекта Western Union.

У смислу повреде члана 10. став (2) тачка б) Закона, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1., 3. и 8. диспозитива овог Рјешења.

5.3. Утврђено чињенично стање и повреда Закона о конкуренцији од стране привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia

Привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia и привредни субјект Western Union су закључили Уговор међународном заступању који је ступио на снагу дана 26.01.2011. године.

Наведеним уговором предвиђа се да ће привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia нудити услугу трансфера новца у земљи, при чему је са истим сагласан привредни субјект Western Union.

Тачком 4.1. под (и) и (Пи) Уговора одређено је да је иницијални период важења Уговора 5 (пет) година, почевши од датума ступања на снагу истог, те да ће након тога важити у sukcesивним периодима од по годину дана, уколико не буде раскинут путем писане обавијести једне од уговорних страна.

Тачком 4.3. под (ив) Уговора одређено је да привредни субјект Western Union има право раскинути Уговор или суспендовати услугу трансфера новца уколико привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia крши одредбе ексклузивности из тачке 7. Уговора.

Тачком 7. Уговора, који носи назив: „Забрана вршења конкурентских услуга; Заступање није ексклузивно“, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia је се обавезао да неће током периода важења Уговора и једну годину након престанка наступати као представник или главни заступник, нити ће на други начин вршити услугу преноса новца за другога. При томе, током истог периода, одређено је да ће привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia осигурати да повезана предузећа, као и њихови службеници и директори не дјелују као представник или главни заступник, нити на други начин врше услуге преноса новца за другога, међутим да банка и њена повезана предузећа могу нудити друге врсте преноса новца у сарадњи са повезаним предузећима привредног субјекта Western Union.

Истом тачком Уговора, привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia се сложио да је наведено ограничење у јавном интересу, чиме се штити јавност од забуне и провођења конкурентских услуга, а да је надокнада која припада привредном субјекту Turkish Ziraat Bank Bosnia адекватна компензација за ово ограничење.

Члан 4. став (2) и (3) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) утврђује да је забрањена злоупотреба

доминантног положаја на релевантном тржишту кроз дјеловање привредног субјекта које има за циљ и последицу искључивање конкурената с тржишта или «затварање» тржишта потенцијалним конкурентима односно ограничавање или нарушавање ефикасне тржишне конкуренције.

Члан 10. став (2) тачка б) Закона утврђује да се злоупотреба доминантног положаја посебно односи на ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача.

Конкурентијски савјет је утврдило да тачка 7. Уговора о међународном заступању, закљученог између привредних субјеката Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, будући да се истом конкурентима ограничава улазак на релевантно тржиште и доводи до затварања истог, те се искључује могућност и право слободног избора крајњег корисника да користи услуге потенцијалних конкурената који нуде исте или потенцијално повољније услове, што за последицу има спречавање развоја тржишта на штету крајњих корисника.

У Прилогу Д. Уговора о међународном заступању, који је означен насловом „Представници“, одређено је да привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia може именовати представнике за пружање услуге преноса новца у земљи, приликом чега је за ангажовање нових подзаступника и отварање нових локација подзаступника, заступник обавезан прибавити претходну писану сагласност привредног субјекта Western Union.

Истом се одређује се да ће привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia закључити писани уговор са сваким представником, а исти мора садржавати одредбе садржајно једнаке одредбама утврђеним у Додатку 1. Прилога Д., приликом чега ће сви такви уговори подлијегати претходном одобрењу и прегледу привредног субјекта Western Union.

Тачка Ц. Додатка 1. уз Прилог Д. Уговора о међународном заступништву, означена називом: „Ексклузивитет“ представља одредбу претпостављених уговора о подзаступању коју исти морају садржавати и која одређује да се представник обавезује да неће за вријеме трајања уговора и у периоду од најмање једне године по престанку истог, наступати као агент, представљати или бити принципал у другим услугама преноса новца, или неком другом пословању или услузи којом би се стварала конкуренција с овом услугом преноса новца или би могла узроковати забуну код јавности.

Одређује се да је представник сагласан да је наведено ограничење примјерено и неопходно ради заштите угледа услуге трансфера новца и привредног субјекта Western Uniona, те да накнада представника коју прима по уговору предвиђа период ограничења након престанка Уговора.

Конкурентијски савјет је такођер утврдио да тачка Ц. Додатка 1. уз Прилог Д. Уговора о међународном заступништву није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, јер се истом ограничава конкуренција на тржишту будући да одређује да су подзаступници привредног субјекта Western Union за вријеме трајања подзаступничких уговора ограничени у могућности пружања других услуга трансфера новца које би могле бити конкурентне услугама привредног субјекта Western Union, односно да се истом ограничава тржиште у смислу лимитираних могућности крајњег корисника приликом избора најповољније услуге.

Обзиром да су се спорне рестриктивне одредбе у Уговору о међународном заступању односиле на период важења истог, као и на период од једне године након раскида Уговора, а узимајући у обзир уговарање аутоматског обнављања уговора након истека

иницијалног периода важења уговора, Конкуренцијски савјет је утврдио дугорочно уговарање рестриктивних одредби.

Дана 13.03.2012. године, привредни субјекти Turkish Ziraat Bank Bosnia и Western Union су закључили Први додатак уговора о заступању (У даљем тексту: Први додатак) којим су се уговорне стране сложиле да изврше измјене и допуне Уговора о заступању.

Наведеним Првим додатком је, између осталог, одређено да:

- се брише напријед наведена тачка 4.3. (ив) Уговора;
- се брише напријед наведени текст тачке 7. Уговора, чији се назив мијења у: „Конкурентске услуге“, и замјењује новим, којим се између осталог, утврђује да уколико Заступник (банка) или његов подзаступник жели да наступа као агент, да заступа, дјелује као главни заступник или на други начин нуди услуге преноса новца за другога или директно или индиректно обавља било коју услугу преноса новца поред заступништва за привредни субјект Western Union, Заступник се обавезује да прије него закључи такав уговор, достави Western Unionу писану обавијест са неповјерљивим подацима о закљученом уговору, односно услугама које ће Заступник или његов подзаступник нудити;
- се брише напријед наведена тачка Ц. Додатка 1. уз Прилог Д. Уговора која се замјењује новом одредбом под називом: “Конкурентске услуге“ и којом се одређује да ће подзаступник уложити највеће напоре како би развијао, промовисао и увећао услугу преноса новца, те промовисао и унаприједио репутацију повезану са овим и заштитним називима, заштитним знацима и услужним знацима Western Uniona. Одређује се да у случају да подзаступник жели да наступа као агент, да заступа, дјелује као главни заступник или на други начин нуди услугу преноса новца за другога или директно или индиректно обавља било коју другу услугу преноса новца поред заступништва за Western Union, подзаступник се обавезује прије ступања у било какав уговорни однос који укључује друге услуге плаћања, информисати заступника о таквој одлуци.

Анализом Првог додатка који је ступио на снагу дана 13.03.2012. године, Конкуренцијски савјет је утврдило да су одредбе уговора о заступању којима су учињене повреде напријед наведених одредби Закона уклоњене, односно замијењене новим које не садрже забрањена ограничења.

Конкуренцијски савјет је утврдио да привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia нема закључених уговора о подзаступништву.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је утврдио да је привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia злоупотребио доминантан положај на релевантном тржишту ограничавањем релевантног тржишта на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, дугорочним уговарањем рестриктивних одредби у уговору закљученим са привредним субјектом Western Union.

Утврђени период напријед наведене повреде Закона, односно злоупотребе доминантног положаја на релевантном тржишту, се односи на период од дана ступања на снагу Уговора о међународном заступању тј. од дана 26.01.2011. године па до дана 12.03.2012., обзиром да ја дана 13.03.2012. године ступио на снагу Први додатак уговора о заступању, којим су мијењане и брисане спорне рестриктивне одредбе уговора заступању закљученог између привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia и привредног субјекта Western Union.

У смислу повреде члана 10. став (2) тачка б) Закона, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1., 4. и 9. диспозитива овог Рјешења.

5.4. Утврђено чињенично стање и повреда Закона о конкуренцији од стране привредног субјекта Тенфоре д.о.о. Бања Лука

Привредни субјект Тенфоре Лтд. (чије је повезано друштво у Босни и Херцеговини привредни субјект Тенфоре Бања Лука) и привредни субјект Western Union су закључили Уговор међународном заступању који је ступио на снагу дана 14.08.2009. године, при чему је привредни субјект Тенфоре Лтд. у наведеном Уговору означен као Заступник.

Наведеним уговором предвиђа се да је Заступник сагласан на уговореној територији пружати услугу трансфера, под ознаком WESTERN UNION-а и условима наведеним у Уговору.

Тачком 4.1. под (и) и (Пи) Уговора одређено је да је иницијални период важења Уговора 5 (пет) година, почевши од датума ступања на снагу истог, те да ће након тога важити у sukcesивним периодима од по годину дана, уколико не буде раскинут путем писане обавијести од стране једне од уговорних страна.

Тачком 4.3. под (ив) Уговора одређено је да привредни субјект Western Union може раскинути Уговор или суспендовати услугу трансфера новца уколико Заступник прекрши клаузулу ексклузивитета из члана 7. Уговора, уз обавјештење послато 30 (тридесет) календарских дана раније.

Тачком 7. наведеног уговора означеним насловом: “Не могу постојати конкурентске услуге; заступање није искључиво.“, Заступник се обавезао да неће током периода важења Уговора и једну годину након истека наступати као посредник или главни обвезник за било које друге услуге трансфера новца за кориснике, нити смије на било који начин бавити се тим услугама. При томе, одређује се да се Заступник, за вријеме истог периода, стара да се његове филијале, те његови и њихови службеници и директори не понашају као посредник или главно лице за било које друге услуге трансфера новца за кориснике, нити се смију бавити таквим другим услугама, али да Заступник и његове филијале могу понудити неке друге услуге трансфера новца у сарадњи са филијалама Western Union-а.

Истом тачком уговора утврђено је да се Заступник слаже да је наведено ограничење од интереса за јавност и да спријечава да дође до забуне у јавности и протурања неких других конкурентских услуга, а да је надокнада која припада Заступнику адекватна компензација за ово ограничење.

Члан 4. став (2) и (3) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) утврђује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја на релевантном тржишту кроз дјеловање привредног субјекта које има за циљ и посљедицу искључивање конкурената с тржишта или «затварање» тржишта потенцијалним конкурентима односно ограничавање или нарушавање ефикасне тржишне конкуренције.

Члан 10. став (2) тачка б) Закона утврђује да се злоупотреба доминантног положаја посебно односи на ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача.

Конкуренцијски савјет је утврдио да тачка 7. Уговора закљученог између привредних субјеката Тенфоре Лтд. и Western Union није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, будући да се истом конкурентима ограничава улазак на релевантно тржиште и доводи до затварања истог, односно искључује се могућност и право слободног избора крајњег корисника да користи услуге потенцијалних конкурената који нуде исте или потенцијално повољније услове, што за последицу има спријечавање развоја тржишта на штету крајњих корисника.

У прилогу Д. Уговора о међународном заступништву, који је означен насловом „Подзаступници“, одређено је да Заступник може ангажовати подзаступника за пружање услуге трансфера новца унутар територије, приликом чега је за ангажовање нових подзаступника и отварање нових локација подзаступника, Заступник обавезан прибавити претходну писану сагласност привредног субјекта Western Union.

У истом се одређује се да ће Заступник закључити писани Уговор са сваким подзаступником, а исти мора садржавати одредбе суштински једнаке одредбама утврђеним у Додатку 1 Прилога Д, приликом чега ће сви такви уговори подлијегати претходном одобрењу привредног субјекта Western Union.

Тачка Ц. Додатка 1. Прилога Д. Уговора о међународном заступништву, која представља одредбу претпостављених уговора о подзаступању, одређује да се подзаступник обавезује да неће за вријеме трајања уговора и у периоду од једне године по његовом престанку, наступати као заступник нити заступати или функционисати као носилац поступка, други сервис за трансфер новца, нити се бавити неком другом дјелатношћу или услугом која би могла бити конкуренција услузи трансфера новца или би могла да збуњује јавност.

Истом се одређује се да се подзаступник слаже да је наведено ограничење разумно и неопходно ради заштите угледа услуга трансфера новца и привредног субјекта Western Union, те да накнада коју подзаступник прима по уговору предвиђа период ограничења након престанка Уговора.

Конкуренцијски савјет је такођер утврдио да тачка Ц. Додатка 1. уз Прилог Д. Уговора о међународном заступништву није у складу с чланом 10. став (2) тачка б) Закона, јер се истом ограничава конкуренција на тржишту будући да одређује да су подзаступници привредног субјекта Western Union за вријеме трајања подзаступничких уговора ограничени у могућности пружања других услуга трансфера новца које би могле бити конкурентне услугама привредног субјекта Western Union, односно да се истом ограничава тржиште у смислу лимитираних могућности крајњег корисника приликом избора најповољније услуге.

Обзиром да се спорне рестриктивне одредбе у Уговору о међународном заступању односе на период важења истог, као и на период од једне године након раскида Уговора, а узимајући у обзир уговарање аутоматског обнављања уговора након истека иницијалног периода важења уговора, утврђено је дугорочно уговарање рестриктивних одредби.

Увидом у 22 (двадестдва) подзаступничка уговора, закључена између привредног субјекта Тенфоре Лтд. и подзаступника, банака које послују на територији Босне и Херцеговине, те увидом у закључена 22 (двадесетдва) анекса на наведене уговоре, Конкуренцијски савјет је утврдио слиједеће:

- Да је у свим основним подзаступничким уговорима, закљученим између привредног субјекта Тенфоре Лтд. и подзаступника уговорена одредба (члан 3. свих уговора) под називом: “Ексклузивност“ којом се, између осталог, одређује

да подзаступник неће за вријеме трајања подзаступничког уговора и у периоду од 6 (шест) мјесеци након његовог раскида дјеловати као заступник или подзаступник, нити заступати или водити као принципал, неку другу јавну службу трансфера новца, нити било какав други посао или услугу који би укључивали подзаступника у активности противне његовим обавезама према Western Union и Заступнику, по уговору или који би могли да изазову забуну код јавности, те да се подзаступник слаже да је наведено ограничење разумно и неопходно ради заштите угледа услуге и Western Union-а, као и да накнада коју прима по уговору предвиђа период ограничења послје раскида уговора;

- Да је закључивањем 22 (двадесетдва) анекса на наведене подзаступничке уговоре брисана напријед наведена одредба члана 3. која је замијењена новом одредбом према којој нема препреке да подзаступник дјелује као заступник, посредник, принципал или нешто друго са циљем да нуди услуге трансфера новца неког другог предузећа или да се директно или индиректно бави услугом трансфера новца у неком другом својству осим као подзаступник за привредни субјект Western Union.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је утврдио да је привредни субјект Тенфоре Лтд. чије повезано друштво у Босни и Херцеговини је привредни субјект Тенфоре Бања Лука, злоупотребио доминантан положај на релевантном тржишту, ограничавањем релевантног тржишта на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, дугорочним уговарањем рестриктивних одредби у уговору закљученим са привредним субјектом Western Union.

Конкурентијски савјет је утврдио да је повреда Закона наступила дана 14.08.2009. године, када је ступио на снагу Уговор о међународном заступању, те да у истом до данашњег датума нису измијењене спорне рестриктивне одредбе.

Слиједом наведеног Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 1., 5., 6. и 10. диспозитива овог Рјешења.

6. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу навише до 10,0% (десет) вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из предходне године која је предходила години у којој је наступила повреда закона, казнит ће се привредни субјекат, ако злоупотреби владајући положај на начин прописан одредбама члана 10. овог Закона.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је привредни субјект UniCredit Bank прекршио члан 10. став (2) тачка б) Закона, уговарајући рестриктивне одредбе у уговору о заступништву који се односи на териториј Босне и Херцеговине, закљученом са привредним субјектом Western Union дана 26.07.2005. године и тиме злоупотребио доминантан положај на релевантом тржишту, Конкурентијски савјет је изрекао новчану казну у износу од 690.000,00 КМ (шестстотинадеведесет хиљада и 00/100 конвертибилних марака), што представља (..) % укупног прихода укупно оствареног прихода привредног субјекта UniCredit Bank у 2004. години, а који износи (..) КМ.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH прекршио члан 10. став (2) тачка б) Закона, уговарајући рестриктивне одредбе у уговору о заступништву који се односи на териториј Босне и Херцеговине, закљученом са привредним субјектом Western Union дана 10.02.2010. године и тиме злоупотребио доминантан положај на релевантом тржишту, Конкурентијски савјет је изрекао новчану казну у износу од 1.300.000,00 КМ (једанмилионистотине хиљада и 00/100

конвертибилних марака), што представља (..) % укупног прихода укупно оствареног прихода привредног субјекта Raiffeisen Bank BiH у 2009. години, а који износи (..) КМ.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је привредни субјект Turkish Ziraat Bank Bosnia прекршио члан 10. став (2) тачка б) Закона, уговарајући рестриктивне одредбе у уговору о заступништву који се односи на териториј Босне и Херцеговине, закљученом са привредним субјектом Western Union дана 26.01.2011. године и тиме злоупотребио доминантан положај на релевантом тржишту, Конкуренцијски савјет је изрекао новчану казну у износу од 200.000,00 КМ (двистотине хиљада и 00/100 конвертибилних марака), што представља (..) % укупног прихода укупно оствареног прихода привредног субјекта Turkish Ziraat Bank Bosnia у 2010. години, а који износи (..) КМ.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је привредни субјект Тенфоре Лтд. прекршио члан 10. став (2) тачка б) Закона уговарајући рестриктивне одредбе у уговору о заступништву који се односи на териториј Босне и Херцеговине, закљученом са привредним субјектом Western Union дана 14.08.2009. године и тиме злоупотребио доминантан положај на релевантом тржишту, Конкуренцијски савјет је изрекао новчану казну привредном субјекту Тенфоре Бања Лука, повезаном друштву привредног субјекта Тенфоре Лтд. у износу од 60.000,00 КМ (шездесет хиљада и 00/100 конвертибилних марака), што представља (..) % укупног прихода укупно оствареног прихода привредног субјекта Тенфоре Бања Лука у 2008. години, а који износи (..) КМ.

Конкуренцијски савјет је приликом изрицања висине новчане казне напријед наведеним привредним субјектима, узео у обзир намјеру те дужину трајања повреде Закона, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона.

Новчана казна коју је изрекао Конкуренцијски савјет је могла бити утврђена и у већем износу, међутим у обзир је узета чињеница да су три заступника, и то привредни субјекти: UniCredit Bank, Turkish Ziraat Bank Bosnia и Raiffeisen Bank BiH закључили анексе, односно додатке на основне уговоре о међународном заступништву, којим су брисане и мијењане спорне одредбе о ексклузивитету, односно у обзир је узета чињеница да је привредни субјект Тенфоре Лтд. закључио 22 (двадесетдва) анекса на основне подзаступничке уговоре закључене са банкама које чине његову мрежу подзаступника, којима су такођер брисане и мијењане одредбе ексклузивитета, као и чињеница да је привредни субјект Raiffeisen Bank BiH закључио 4 (четири) иновирани уговора о подзаступништву, која не садрже спорне одредбе.

С обзиром на висину изречене новчане казне, Конкуренцијски савјет није имао првенствено за циљ кажњавање због кршења Закона, већ да упозори на обавезу поштовања правила тржишне конкуренције утврђених одредбама Закона.

У случају да се изречене новчане казне не уплате у утврђеном року, исте ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачкама 7., 8., 9. и 10. диспозитива овог Рјешења.

7. Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Предсједница
Гордана Живковић